

PERHEENTALO-YHTEISTYÖN TOIMINTAKERTOMUS

2023

SISÄLLYSLUETTELO

- 1 YLEISTÄ PERHEENTALO -YHTEISTYÖSTÄ
- 2 PERUSTIEDOT KUMPPANEISTA
- 3 OHJAUSRYHMÄ
- 4 TOIMINTA-ALUE, PÄÄMÄÄRÄ JA TAVOITTEET

- 4.1 Toiminta-alue
- 4.2 Päämäärä
- 4.3 Tavoitteet - Yhdessä lapsen parhaaksi

5 TOIMINNAT JA TAPAHTUMAT

- 5.1 Tukihenkilötoiminta
- 5.2 MLL:n lisälmen yhdistyksen avoin kohtaamispaikka Perheentalo Onni ja Ilona
- 5.2.1 Vertaisryhmätoiminta ja muut ryhmät
- 5.3 Perhetupa Väkkärän avopalvelutoiminnat
- 5.3.1 Yökylätoiminta
- 5.4 Luontoperheleiri
- 5.5 Varhainen perheohjaus
- 5.6 Tapahtumat
- 5.7 Vapaaehtois- ja kansalaistoiminnan kehittäminen
 - > VirVa Vireää Vapaaehtoistoimintaa -verkosto

6 YHTEISTYÖVERKOSTOT

- 6.1 Pohjois-Savon Hyvinvointialueen pohjoisen perhekeskuksen perhevalmennustyöryhmä
- 6.2 Yhteistyö Tatu ry:n Vauhti -hankkeen (myöhemmin Vauhti-toiminnan) kanssa
- 6.3 Mukana -verkosto
- 6.4 Saturyhmä
- 6.5 Vauvaverkko
- 6.6 Savonia -yhteistyö ja muut oppilaitokset
- 6.7 Perheentalojen yhteisöllisen kehittämisen verkosto
- 6.8 Kohtu-työryhmä ja Keinu-työryhmä
- 6.9 Pohjois-Savon Järjestöneuvosto
- 6.10 Pohjois-Savon Lapsiasiaverkosto

- 7 VIESTINTÄ JA MARKKINOINTI
- 8 PERHEET KESKIÖÖN! -toiminta
- 9 ARVIOINTI

1 YLEISTÄ PERHEENTALO -YHTEISTYÖSTÄ

*Ihminen ei voi tehdä suuria asioita,
mutta hän voi tehdä pieniä asioita suuresti rakastaen
- äiti Teresa -*

Toiminnan historia ja tausta

Paikalliset lastensuojelujärjestöt Iisalmen Pelastakaa Lapset ry, Ylä-Savon Ensi- ja turvakotiyhdistys ry ja Mannerheimin Lastensuojeluliiton Iisalmen yhdistys ry ovat tehneet pitkäjänteistä yhteistyötä yhteisen tavoitteen - YHDESSÄ LAPSEN PARHAAKSI- mukaisesti 19 vuotta. Tehostaakseen tavoitteen saavuttamista järjestöt hakivat rahoitusta Perheentalo - yhteistyöhankkeelle Raha-automaattiyhdistykseltä (nykyinen STEA), joka on rahoittanut toimintaa vuodesta 2004 lähtien.

Toimintaa hallinnoi Mannerheimin Lastensuojeluliiton Iisalmen yhdistys ry.

Vuodesta 2009 alkaen Perheen talo –yhteistyö on saanut RAY:N kohdennettua Ak1 -toiminta-avustusta. Vuodesta 2013 alkaen Perheentalo –yhteistyö oli mukana RAY:n rahoittamassa Emma & Elias –avustusohjelmassa, joka päättyi vuoden 2017 lopussa. Avustusohjelmaa koordinoi Lastensuojelun Keskusliitto. Avustusohjelmaan mukaan pääsy mahdollisti kolmannen työntekijän palkkaamisen toimintaan.

Perheentalo -yhteistyö valittiin yhdeksi kuudesta maakunnallisesta Lastensuojelun Keskusliiton koordinoimasta Perheet Keskiöön -hankkeen toimijasta vuoden 2018 alusta. Perheet keskiöön -hanke on STEA:n rahoittama, järjestöjen yhteinen perhekeskustoiminnan kehittämis- ja koordinaatiohanke (2018–2021). Hankkeen päätavoitteena on kiinnittää järjestöjen tarjoama tuki ja palvelut osaksi tulevaisuuden maakuntien perhekeskustoimintaa koko valtakunnan alueella. Perheentalo -yhteistyö on Perheet Keskiöön -verkoston jäsen.

<https://www.lskl.fi/perheetkeskioon/>

Työntekijäresurssit

MLL:n Iisalmen yhdistyksen hallituksen puheenjohtaja on Perheentalo -yhteistyön johtajan esihenkilö. Perheentalo –yhteistyön johtajana 100 % työajalla 1.1.2023 – 31.12.2023 on toiminut Sinikka Roth. Toiminnanohjaajan sijaisena on toiminut 1.1.2022 - 31.12.2022 Riikka Kainulainen. Lisäksi tuntipalkkaisena toiminnanohjaajana on toiminut kaksi eri henkilöä. Kuntouttavassa työkokeilussa on ollut yksi henkilö ja suomen kielen kolmen viikon harjoittelussa kaksi maahanmuuttajataustaista henkilöä.

Siivoussopimus on tehty paikallisen 4H-yhdistyksen työtoiminnan kanssa. Iisalmen kaupungin TWIST-nuoret kävivät kesällä pesemässä perheiden avoimen kohtaamispaikan Perheentalo Onni ja Ilonan ikkunat ja leluja. Kesä- ja heinäkuussa palkattiin 2 nuorta kesätyöntekijää OP:n nuorten kesäduuni ja yksi nuori Iisalmen kaupungin kesätyöavustuksella kaksi viikkoa kerrallaan.

Perheentalo -yhteistyö tekee tiivistä yhteistyötä Pohjois-Savon Hyvinvointialueen pohjoisen perhekeskusalueen kanssa, johon kuuluu Iisalmi, Vieremä, Sonkajärvi, Rautavaara ja Kiuruvesi ja sen alueella asuu noin 40 000 asukasta. Iisalmen kaupunki on tukenut Perheentalo – yhteistyötä kuntaosuudella (7000 €).

Lapsen Oikeuksien päivän konsertti pidettiin yhteistyössä Ylä-Savon Musiikkiopiston kanssa 20.11.2023 Iisalmen Kulttuurikeskuksessa. Paikalla oli 450 osallistujaa ja 10 vapaaehtoista ja 2 työntekijää.

Perheentalo -yhteistyön toiminta nimettiin 2020 yhdeksi Iisalmen kaupungin Menestystarinaksi <https://www.iisalmi.fi/Suomeksi/Kaupunki-Info/Menestystarinat/Perheentalo>.

Perheentalo -toimintamalli on levinnyt Joensuuhun www.joensuunperheentalo.fi, Kuopioon www.kuopionperheentalo.fi, Siilinjärvelle <https://www.siilinjärvenperheentalo.com/> ja Varkauteen <https://ensijaturvakotienliitto.fi/lapsenkengissa/perheentalo/> ja toimintamalli on tunnettua koko Suomen alueella.

2 PERUSTIEDOT YHTEISTYÖKUMPPANEISTA

Iisalmen Pelastakaa Lapset ry, Mannerheimin Lastensuojeluliiton Iisalmen yhdistys ry ja Ylä-Savon Ensi- ja turvakotiyhdistys ry ovat tehneet yhteistyötä perheiden tapahtumien ja koulutustilaisuuksien järjestämisessä 1990-luvulta lähtien. Toimintoja on suunniteltu ja kehitetty yhdessä Perheentalo –yhteistyön ja muiden yhdistysten sekä vapaaehtoisten toimijoiden kanssa. Suunnittelussa tulee huomioida eri tahojen jo olemassa olevat resurssit ja toiminnat perheiden tarpeita kuunnellen ja päällekkäisyyksiä välttäen.

2.1 Mannerheimin Lastensuojeluliiton Iisalmen yhdistys ry

Mannerheimin Lastensuojeluliiton Iisalmen yhdistys ry on perustettu 9.12.1925. Sen toiminnan tarkoituksena on edistää iisalmelaisten lasten, nuorten ja lapsiperheiden perusturvallisuutta, hyvinvointia ja tervettä kehitystä. Yhdistys täytti 98 vuotta ja Mannerheimin Lastensuojeluliitto 103 vuotta. Yhdistys jatkoi lahjoitusvaroilla ja syksyllä Iisalmen kaupungin tuella suosittua keittokeskiviikkoa keväällä ja syksyllä. Marttojen vapaaehtoiset ”Soppatyöt” jakoivat keiton klo 10.30–12.00.

Yhdistyksen tärkein toimintamuoto on kaikkien perheiden avoin kohtaamispaikka Perheentalo Onni ja Ilona. Onni ja Ilona on ollut avoinna ma, ti, ke ja pe klo 9.00–14.00 ja keskiviikkoisin klo 17.00 – 19.00. Torstaisin on vauvapäivä klo 11.00 – 15.00. Lisäksi on pyritty pitämään avointa leikkitoimintaa kerran kuukaudessa lauantaisin. Tavoitteena on tukea lasten ja vanhempien yhdessäoloa. Yhdistys tukee tukioppilastoimintaa. Lisäksi yhdistys pyrkii huolehtimaan lasten ja perheiden näkökannan huomioonottamisesta paikallisessa päätöksenteossa.

2.2 Iisalmen Pelastakaa Lapset ry

Iisalmen Pelastakaa Lapset ry on perustettu vuonna 1946. Sen toiminnan tarkoituksena on vaikuttaa lasten ja lapsiperheiden asemaan ja toimia erityisesti vaikeissa ja turvattomissa olosuhteissa elävien lasten ja heidän perheidensä hyväksi.

Iisalmen Pelastakaa Lapset ry:n toiminta keskittyy pienten lasten perheiden tukemiseen, avustustoimintaan ja vaikuttamistoimintaan. Tärkein toiminta on tukihenkilötoiminta pienten lasten perheissä. Mukana on ollut parikymmentä tukihenkilöä, joiden toiminnan kohteena on ollut yhteensä 25 perhettä. Uutena on tullut sporttikummitoiminta, jolle on suuri tarve.

Vähävaraisia lapsiperheitä tuetaan myös Eväitä Elämälle –ohjelman mukaisella harrastustuella, jonkin verran vielä oppimateriaalien hankinnassa sekä merkittäviä olivat perheille annetut ruokalahjakortit.

2.3 Ylä-Savon Ensi- ja turvakotiyhdistys ry

Ylä-Savon Ensi- ja turvakotiyhdistys perustettiin Iisalmeen 25.2.1998. Yhdistyksen toiminnan tarkoituksena on toimia lastensuojelun tukimuotona ja tehdä ehkäisevää lastensuojelutyötä. Toiminnalla pyritään tukemaan lasten kokonaisvaltaista kehitystä ja perheen selviytymistä arjessa sekä katkaisemaan perheiden väkivaltakierrettä ja auttamaan asiakkaita kriisitilanteissa.

Yhdistys järjestää matalan kynnyksen järjestölähtöisiä avopalvelutoimintoja Yökylä-, Mummo-la-, Yhden Vanhemman ryhmä, Ero Lapsiperheessä -toimintaa (Eroinfoillat, Vanhemman Neuvo -vertaisryhmät, Lasten erovertaisryhmät, Apua eroon -chat ja Lasten ja nuorten -chatverkkoauttaminen) ja Perhetuvan Lauantait. Lisäksi yhdistys järjestää vaativan vauvatyön Pampula -päiväryhmätoimintaa (päiväryhmätoiminnan lisäksi vapaaehtoisdoulatoiminta, uniohjaus- ja jalkautuva työ, raskausajan työskentely, avoin kohtaamispaikkatoiminta Vaunupysäkki sekä Vauvaperheiden chat-päivystäminen). Yhdistyksellä on ollut kuluvana vuonna viisi palkattua työntekijää.

2. Ohjausryhmä

Ohjausryhmän tehtävänä on toteutettavien toimintojen linjaaminen ja seuraaminen. Ohjausryhmällä ei ole juridista tai taloudellista vastuuta hankkeesta, vaan vastuu on aina avustuksen saajalla.

Ohjausryhmän kokoonpano 2023:

Jenna Rytkönen	Mannerheimin Lastensuojeluliiton Iisalmen yhdistys ry:n hallituksen puheenjohtaja
Eveliina Virkkunen	Ylä-Savon Ensi- ja turvakotiyhdistyksen hallituksen puheenjohtaja
Päivi Korolainen	Iisalmen Pelastakaa Lapset ry:n hallituksen puheenjohtaja
Anne Vola	Mannerheimin Lastensuojeluliiton Iisalmen yhdistys ry:n kunniapuheenjohtaja
Marja-Liisa Korhonen	Pohjois-Savon Hyvinvointialueen pohjoisen perhekeskuksen perhepalvelujen esihenkilö
Sanna Niinimäki	Pohjois-Savon Hyvinvointialueen pohjoisen perhekeskuksen alue-esihenkilö
Tarja Immonen	Iisalmen kaupungin nuorisopalvelut, nuorisotyön koordinaattori
Kristiina Kukkonen	Savonia -ammattikorkeakoulu, Iisalmen yksikkö, lehtori
Petri Partanen	VAUHTI-hanke, hankekoordinaattori, TATU ry
Hanna-Leena Tela	Toimi-säätiö, kehittämisspäällikkö
Hannele Vartiainen	Iisalmen seurakunta, vastaava lastenohjaaja
Erja Heiskanen	Ylä-Savon Ensi- ja turvakotiyhdistys ry:n toiminnanjohtaja
Marjatta Miettinen	Iisalmen kaupungin varhaiskasvatuksen palveluohjaaja

Sinikka Roth

Perheentalo -yhteistyön johtaja

Riikka Kainulainen

Perheentalo -yhteistyön toiminnanohjaajan sijainen

Ohjausryhmä on kokoontunut neljä kertaa ja kokouksissa on ollut yhteensä 48 osallistujaa. Perheentalo -yhteistyön johtajan esihenkilö on ollut MLL:n lisälmen yhdistys ry:n hallituksen puheenjohtaja, jonka kanssa on käyty säännöllisesti palavereja.

Strategiatyöskentely:

Strategiatyön tavoitteena on sovittaa erityisesti järjestöjen toimintoja yhteen ja estää samalla päällekkäisten ja samankaltaisten toimintojen syntymistä samalle alueelle. Strategia-ilta hallitusten jäsenille ja työntekijöille on erittäin tärkeää yhdistysten suunnittelun ja strategian kannalta. Tällaisissa tilaisuuksissa voidaan käsitellä organisaation tavoitteita, arvoja, tulevaisuuden suuntaviivoja ja käytännön toimenpiteitä niiden saavuttamiseksi. Osallistujina olevien hallitusten jäsenten ja työntekijöiden vuorovaikutus ja yhteistyö ovat avainasemassa strategian onnistuneessa toteuttamisessa.

Strategiapäivät:

- 20.3. Liikuntakeskus Liike (aiheena alueen hyvinvointivajeet) 20 osallistujaa
- 22.5. Perheentalo Onni ja Ilona (aiheena edellisen SWOT-analyysin tulokset, 10 osallistujaa (työntekijät ja hallitusten jäsenet))

SWOT-analyysin tulokset:

Vahvuudet:

- Sitoutuneet työntekijät ja vapaaehtoiset.
- Verkostoitumisen merkitys on kasvanut ja uusia toimijoita on tullut mukaan.

Heikkoudet:

- Yhdistysten päällekkäiset toiminnat sekä "kilpailu" samoista perheistä.
- Taloudelliset resurssit.

Mahdollisuudet:

- Resurssien kohdentaminen ja tiiviimpi yhteistyö.
- Osaamisen kartoittaminen ja niiden hyödyntäminen toiminnoissa.
- Nopea ja ketterä reagointi toimintaympäristön muuttuvissa tilanteissa.

Uhat:

- Yhteiskunnan eriarvoistuminen.
- Lapsiperheköyhyys.
- Sota.
- Pandemiat.
- Resurssien niukkuus.

Toimenpiteet jatkossa:

- Järjestetään **yhteiskehittämisen iltoja**, jotta saadaan monitoimijaisempi ääni kehittämiseen.

4. TOIMINTA-ALUE, PÄÄMÄÄRÄ JA TAVOITTEET

4.1 Toiminta-alue

Toiminta-alueena on Pohjois-Savon Hyvinvointialueen pohjoinen perhekeskusalue (Kiuruvesi, Vierejä, Sonkajärvi, Rautavaara ja Iisalmi). Perheentalo -yhteistyön työntekijöiden toimistot ovat MLL:n Iisalmen yhdistys ry:n ylläpitämän avoimen kohtaamispaikan Perheentalo Onni ja Ilonan kanssa samoissa tiloissa Iisalmessa. Toimintaa järjestetty myös Ylä-Savon Ensi- ja turvakotiyhdistyksen Perhetupa Väkkärässä.

4.2 Päämäärä

Perheen talo -yhteistyön päämääränä on vakiinnuttaa **verkostomaisesti toimiva varhaisen tuen kumppanuusmalli**. Paikallisilla kansalaisjärjestöjen toteuttamalla ammatillisesti johdetulla vapaaehtoistoiminnalla on oma paikkansa hyvinvointialueiden ja kuntien palvelurakenteissa.

"Tove Janssonin tarina Näkymättömästä lapsesta kertoo, kuinka lapsista tulee näkymättömiä ja kuinka näkymättömästä tulee jälleen näkyvä.

Tarinan pedagoginen hahmo on Muumimamma, jonka jokainen näkymättömään Ninniin kohdistama hyväksyntä ja huomio saa aikaan sen, että näkymättömästä tulee jälleen näkyvä."

4.3 Tavoitteet

YHDESSÄ LAPSEN PARHAAKSI

Tavoite 1. Perheentalo -yhteistyön toimintamallin vakiinnuttaminen ja kansallisen perhekeskustoimintamallin mukaisten avoimien perheiden kohtaamispaikkojen ja kohtaamispaikkaverkostojen kehittäminen ja laadun varmistaminen. Lapsiperhepalveluiden ja saatavuuden lisääminen ja pirstaleisuuden ja päällekkäisyyksien vähentäminen. Monitoimijaisten verkostojen ja järjestöjen keskinäinen yhdessä tekeminen ja toimiminen tuottaa parhaimmillaan uutta osaamista, jota muuten ei syntyisi.

Tavoite 2. Aitojen, merkityksellisten ja läsnäolevien kohtaamisten lisääminen. Positiivisen vanhemmuuden vahvistaminen jo hyviksi todettujen käytäntöjen ja uusien toimintamuotojen avulla. Vanhemmuuden tukeminen. Parisuhteen hyvinvoinnin vahvistaminen ja lisääminen ja lähisuhdeväkivallan tunnistaminen. Yksinäisyyden kokemusten vähentäminen.

Tavoite 3. Lasten ja lapsiperheiden arjessa suoriutumisen edistäminen. Lisätään kotiin ja lähiympäristöön vietäviä toimintoja. Lapsiperheiden tukeminen ja vanhemmuuden vahvistaminen. Elämänhallintataitojen vahvistaminen ja lisääminen. Maahanmuuttajaperheiden kotouttaminen. Eri-tyyppistä tukea tarvitsevien perheiden toiminnan järjestäminen ja edelleen kehittäminen.

Tavoite 4. Lasten ja lapsiperheiden osallisuuden kokemusten lisääminen ja vahvistaminen. Lapsen Oikeuksien näkyväksi tekeminen. Siellä missä muutkin: Inklusion taustalla on ajatus, että

kaikki ovat yhdenvertaisia. Lapsivaikutusten arvioinnin juurruttaminen osaksi päätöksentekoa - vaikuttamistyön vahvistaminen. Kansallisen lapsistrategian jalkauttaminen kohti lapsen oikeuksia kunnioittavaa yhteiskuntaa.

Tavoite 5. Vapaaehtoisten osallistumisen mahdollisuuksien lisääminen ja vahvistaminen sekä elämän merkityksellisyyden ja osallisuuden kokemusten lisääminen. Yhteisöllisyyden edistäminen sekä järjestöjen toimintaedellytysten lisääminen ja vahvistaminen.

Tavoite 6. Lisätään ympäristön ja luonnonsuojelu tietoa ja voimaannuttavaa luonnossa liikumista osana perheiden arkea. Kiertotalouden ja kestävä kehityksen ymmärryksen lisääminen ja vahvistaminen kaikkiin toimintoihin. Terveellisen ravitsemustiedon lisääminen ja ruokahävikin vähentäminen

5 TOIMINNAT

Perheen talo –yhteistyön toimintatapana on ollut lapsilähtöinen, perhekeskeinen toiminta, joka pyrkii perheiden toimijuutta ja osallisuutta vahvistavien ja lisäävien toimintojen kehittämiseen - sosiaalipedagoginen ajattelutapa. Sosiaalipedagogisen työn perusajatuksena on tarjota ihmisille mahdollisuus osallistua, kohdata toisia ihmisiä, tehdä mielekkäitä asioita sekä kokea yhteisöllisyyttä toisten kanssa.

On hyödynnetty MLL:n Vahvuutta Vanhemmuuteen -ryhmäohjauksen mentalisaatioon perustuvaa menetelmää ja Lapset Puheeksi -menetelmää. Työntekijät ovat käyneet myös Parisuhteen tuki -koulutuksen (POSOTE20-hanke).

Tukihenkilöt

5.1 TUKIHENKILÖTOIMINTA

”Kun ei ole omia verkostoja, on joku joka on läsnä ja välittää”

TUKIHENKILÖ- JA SPORTTIKUMMITOIMINTA

Tausta ja tavoite

lisalmissa on ollut Pelastakaa Lasten tukihenkilötoimintaa loppuvuodesta 2000 alkaen. Sporttikummeja on valmennettu lissalmissa vuodesta 2019 lähtien. Toiminnan tavoitteena on tukea lapsiperheitä heidän arjessaan. Toimintaa toteuttaa Pelastakaa Lapset ry:n Itä-Suomen aluetoimisto yhteistyössä lissalmen Pelastakaa Lapset ry:n ja Perheentalo -yhteistyön kanssa.

Sporttikummi toiminta on monelta osin hyvin samankaltaista toimintaa. Toiminta painottuu lapsen kanssa liikkumiseen tai mukana oloon lapsen harrastuksessa. Toiminnan tavoitteena on tukea lapsia ja nuoria, jotta he motivoituvat liikkumaan, harrastamaan ja saamaan sitä kautta pystyvyyttä, tavoitteita ja turvallisia aikuisia elämäänsä.

Perheet hakevat tukihenkilöä erilaisissa elämäntilanteissa. Lapsiperheessä voimavarat voivat olla koetuksella monenlaisista syistä. Yhteistä hakijaperheille on se, että perheillä ei ole riittävää tukiverkostoa. Tavoitteena toiminnassa on koko perheen tukeminen. Tukihenkilötoiminnalla pyritään tarjoamaan joustavasti apua ja tukea erilaisille lapsiperheille, erilaisissa elämäntilanteissa. Kaikille perheille ei ole heti löytynyt tukihenkilöä ja odotusaika on ollut keskimäärin parista viikosta usei-

siin kuukausiin. Tukihenkilö- ja sporttikummitoiminnassa on tärkeää tukisuhteiden sopivuus esimerkiksi perheiden toiveiden ja henkilökemioiden kohtaamisessa. Toiminnalle on tyypillistä, että yhtä aikaa on ollut sekä perheitä jonossa että vapaita tukihenkilöitä.

Ensimmäinen yhteydenotto tulee yleensä perheiltä tai ohjaavalta taholta Perheentalo -yhteistyön koordinaattorille, joka alkukartoituksen jälkeen ohjaa yhteydenoton aluetyöntekijälle. Jonkun veran pyyntöjä tulee myös suoraan Pelastakaa Lapset ry:n aluetoimistoon. Tuen tarpeen ilmaiseminen ei kuitenkaan aina ole helppoa ja työntekijän on tärkeää rohkaista perhettä luottamaan siihen, että oma tunne tuen tarpeesta riittää. Perheitä on ohjattu tukihenkilötoimintaan esimerkiksi perheneuvolan työntekijöiden, perhepalveluiden sosiaalityöntekijöiden ja perheohjaajien kautta. Perhekeskus Onni ja Ilonassa työntekijät ovat herkällä korvalla kohdatessaan perheitä vertaisryhmissä ja muissa toiminnoissa, koska vanhemmat voivat ilmaista tuen tarvetta fiiliskierroksella tai kahdenkeskisissä keskusteluissa.

Aluetyöntekijä tekee kotikäynnin tukihenkilöä hakeviin perheisiin. Tarvittaessa koordinaattori toimii parina. Perheet saavat samalla lisää tietoa lapsiperheiden tukihenkilötoiminnasta. Tärkeää on arvioida yhdessä onko tukihenkilötoiminta perheelle sopiva tukimuoto. Kotikäynnillä voidaan täyttää hakemukset yhdessä tai perhe voi vielä jäädä harkitsemaan asiaa. Tarvittaessa perheitä ohjataan aktiivisesti muun tuen piiriin.

Tukihenkilö käy perheessä sopimuksen mukaan, tavallisesti 1 – 2 kertaa kuukaudessa. Tukihenkilö sopii nimikkoperheensä kanssa, miten yhteinen aika parhaiten tukee perheen tilannetta. Apua annetaan perheen ehdoilla. Välillä leikitään lasten kanssa, leivotaan yhdessä tai lähdetään koko perheen kanssa ulos, vaikkapa retkelle. Joskus tukihenkilöt käyvät tuettavan lapsen kanssa vaikkapa uimahallissa tai luontoretkillä. Tukihenkilöt haluavat olla perheen tukena mahdollisimman luontevasti ja ilman turhia muodollisuuksia.

Koronan takia on tukihenkilöitä ohjattu pitämään yhteyttä myös puhelimitse perheeseen, jos ei ole päässyt käymään kotona.

Toimintalukuja vuodelta 2023

Viime vuonna järjestettiin yksi tukihenkilövalmennus ja yksi sporttikummivalmennus.

Tuettavia perheitä, 17
joissa lapsia, 50

tukihenkilöä ja sporttikummiä odottavia perheitä, 8
joissa lapsia, 16

Vapaaehtoisia, 17 joista
Tukihenkilöitä, 12
Sporttikummeja, 5

Tauolla vapaaehtoisia 7 joista
Tukihenkilöitä, 5
Sporttikummeja, 2

Perhekahvilaohjaajaksi

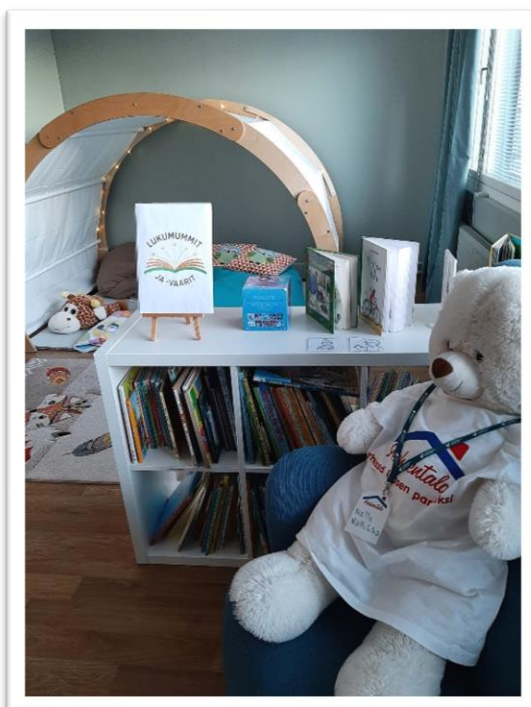

5.2 MLL:n lisälmen yhdistyksen avoin perheiden kohtaamispaikka Perheentalo Onni ja Ilona

”Tämä paikka on meidän turvasatama”

Mannerheimin Lastensuojeluliiton lisälmen yhdistys ry:n Perheentalo Onni ja Ilona sijaitsee lisälmen keskustassa, Pohjolankatu 6 L 6. Tilat olivat avoinna ma, ti, ke ja pe klo 9.00 – 14.00 sekä keskiviikkona iltaisin klo 17.30-19.00. Lisäksi on ollut 4 Leikkilauantaita, jolloin vapaaehtoiset pitivät tiloja auki. Torstai on vauvapäivä klo 11.00 – 15.00. Vapaaehtoisena hallituksen nimeämänä perhekeskusvastaavana on toiminut Marika Tissari.

**Rauhallisesta tilasta löytyy
aistivälineitä, rentoutus-
luola, satunurkkaus.**

Kierrätystori on ollut suosittu

**Vapaaehtoisten neulomia villasukkia
on saatu runsaasti**

Tiloissa on pienimuotoinen MLL:n Iisalmen yhdistyksen perhekahvila, jossa tarjolla kahvia, teetä, mehua ja pientä välipalaa. Lisäksi yhdistys pitää lastentarvikkeiden vaihtotoria. Tiloissa ovat myös Perheentalo -yhteistyön työntekijöiden sekä Pelastakaa Lapset ry:n toimistot.

Uutena vahvana toimijana on Iisalmen kaupungin avoin varhaiskasvatus, joka aloitti toimintansa Perheentalo Onni ja Ilonan tiloissa vuoden kokeiluna syksyllä 2023. Avoin varhaiskasvatus toi mukanaan vahvaa pedagogista osaamista arkeen ja yhden kaupungin työntekijän Perheentalo Onni ja Ilonan avoimeen kohtaamispaikkatoimintaan.

Tiloissa kokoontuu ammatillisesti ohjattuja vertaisryhmiä. Myös ilta-ajat ovat suosittuja ja tiloissa on kokoontunut useita eri toimijoita.

Käyntikerrat Perheentalo Onni ja Ilonan avoimessa leikkitoiminnassa ja ryhmissä

Avoin leikkitoiminta ja ryhmätoiminta koko vuosi	Kokoontumiskerrat	naisia	miehiä	lapsia	Yhteensä
Avoin leikkitoiminta	228	2207	532	3315	6054
Lasten Liikennepuisto	14	479	160	815	1453
Seikkaileva Perheiden kerho	17	109	21	160	290
Laskiaismäenlaskua 20.2.	1	7	0	21	28
Yhteensä avointa leikkitoimintaa	260	2802	713	4311	7826
Ryhmätoimintaa	267	2276	386	2171	4833
Yhteensä avointa leikkitoimintaa ja ryhmätoimintaa	527	5078	1099	6482	12659

Avoimessa kohtaamispaikka Perheentalo Onni ja Ilonassa järjestettiin vuoden 2023 aikana avointa leikkitoimintaa 229 kertaa, joissa oli 6082 käyntikertaa ja 14 kertaa Lasten Liikennepuistossa, joissa oli 1453 käyntikertaa ja 17 kertaa Seikkailevaa perheiden kerhoa yhteistyössä Iisalmen avoimen varhaiskasvatuksen kanssa eri kohteissa, joissa käyntikertoja oli 290. **Yhteensä avointa leikkitoimintaa järjestettiin 260 kertaa, joissa oli yhteensä 7826 käyntikertaa.**

Erilaisia vertaisryhmiä ja kokoontumisia yhteistyössä eri toimijoiden kanssa järjestettiin 267 kertaa ja niissä oli 4833 käyntikertaa.

Yhteensä avoimessa kohtaamispaikkatoiminnassa ja ryhmissä oli 12 659 käyntikertaa.

Vapaaehtoiset olivat toteuttamassa eri toimintoja työntekijöiden rinnalla tai itsenäisesti 674 kertaa ja opiskelijat 145 kertaa. Yhteistyötahojen työntekijöitä jalkautui 417 kertaa.

Keittokeskiviikkona tarjottiin maksutonta keittoa perheille lahjoitusten ja Iisalmen kaupungin tuella 39 kertaa eli 1950 annosta.

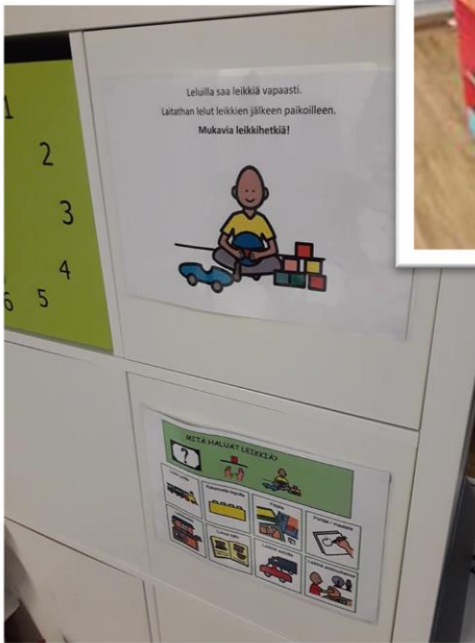
Avoimen leikkitoiminnan ja ryhmien käyntikerrat tarkemmin:

KEVÄT 2023					
	Kok.kerrat	käyntikerrat			Yhteensä
Ryhmän nimi		naiset	miehet	lapset	
Vauvaryhmä Peukaloiset, 6-12kk	19	161	6	188	355
Vauvaryhmä Tiaiset, 0-6 kk	22	184	2	180	366
Aamukahvit ja asiaa	4	30	2	39	71
Perheryhmä Pikkulinnut	15	128	20	197	345
Aamukahvit ja asiaa	4	30	2	39	71
Vauvakutsut odottaville yhteistyössä Iisalmen srk:n kanssa	1	2	1	1	4
Keskustelua lapsiperheiden pulmatilan- teista	5	57	13	83	153
7	70	592	46	727	1365
AVOIN LEIKKITOIMINTA ONNI JA ILONA					
Lomalaisten brunssi avoin leikki, MLL, 4.1.2023	1	45	25	70	140
Avoim toiminta Onni ja Ilona kevät 2023	79	774	135	1119	2028
Avoimet leikkilauantait	3	32	11	59	102
Iltapölyt, MLL Iltaperhekahvila	18	132	56	241	429
Vauvailtaperhekahvila-monitoimijainen	5	30	13	31	74
Yhteensä	106	1013	240	1520	2773
KESÄ- JA HEINÄKUU 2023					
	Kok.kerrat	käyntikerrat			Yhteensä
Ryhmän nimi		naiset	miehet	lapset	
Vauvaryhmä Tiaiset	5	32	1	32	65
Liikennepuisto tiistaisin ja keskiviikko- sin yhteistyössä Iisalmen kaupungin varhaiskasvatuksen ja hyvinvointialu- een kanssa	14	479	160	815	1454
Avoim toiminta Onni ja Ilona kesä	16	219	42	351	612
1					
SYKSY 2023					
	Kok.kerrat	käyntikerrat			Yhteensä
Ryhmän nimi		naiset	miehet	lapset	
Vauvaryhmä Tiaiset, 6-12kk	18	128	27	161	316
Vauvaryhmä Kiurut, 0-6kk	18	171	1	168	340
Aamukahvit ja asiaa	3	12	0	14	26
Perheryhmä Pikkulinnut	20	165	29	280	474
Vauvakutsut odottaville yhteistyössä Iisalmen srk:n kanssa	2	3	1	2	6
Isien ja lasten Pitzaa ja pelejä -ilta	1	19	30	50	99
Keskustelua lapsiperheiden pulmatilan- teista	5	53	11	79	143
Yhteensä:	67	551	99	754	1404
8					

Avoin leikkitoiminta					
Avoin toiminta Onni ja Ilona syksy2023	79	739	143	1025	1907
Iltapöällöt, MLL iltaperhekahvila	18	133	63	271	467
Vauvailtaperhekahvila-monitoimijainen	5	11	3	13	27
Ihmeiden lisalmi, avointa leikkiä ja taidetta yhdessä lisalmen kaupungin varhaiskasvatuksen kanssa	1	50	22	74	146
Liikunnallinen Perhekuperkeikka yhteistyössä lisalmen kaupungin avoimen varhaiskasvatuksen kanssa	3	42	19	61	122
Yhteensä:	106	975	250	1444	2669
Erityistä tukea tarvitsevien lasten ryhmätoiminta Vauhti -toiminta					
Erityisleikkilauantai 11.2.	1	15	6	37	58
Erityisleikkilauantai 16.9.	1	3		9	12
Kaikkien Lasten Synttärit 4.11.	1	11	3	14	28
Kaikkien Aikojen Pikkujoulut 9.12.	1	15	5	30	50
4	4	44	14	90	148
Muut ryhmät ja toiminnot	Kok.kerrat	naiset	miehet	lapset	Yhteensä
Lasten varhaiskasvatuskerho - lisalmen kaupungin avoin varhaiskasvatus	17			81	81
Luetaan Yhdessä SPR:n lisalmen osasto, kevät	14	162	42	90	294
Luetaan Yhdessä SPR:n lisalmen osasto, syksy	19	222	45	87	354
Ystävä-kahvilat SPR:n lisalmen osasto	7	132	67	113	312
Kansainvälinen Ystävyyden kahvila	1	40	30	60	130
SPR:n hallituksen kokous	1	14	4	0	18
Joulujuhla ukrainalaisille yhteistyössä SPR:n lisalmen osaston kanssa	1	20	10	7	37
Perhevalmennus odottaville, äitiysneuvola -PS-hyvinvointialue	1	4	4	0	8
Perhe Ensini -valmennus (Oilloa) perheleiriläisille Pelastakaa Lapset ry, Voimaa Vanhemmuudesta, Metsäkartano, 26.4.,2.10. ja 9.10.2023	3	7	1	12	20
Espanjankielisten perhevertaisryhmä	2	9	6	14	29
Vaali-ilta eduskuntavaaliehdokkaille ja perheille 2.3.2023	1	10	3	3	16
Aikuisten Kässäkerho, Martat ja Perheentalo	8	65	0	0	65
Lasten Synttärit, MLL	3	20	10	34	64
MLL:n lisalmen yhdistys ry:n hallituksen kokouksia	8	48	1	39	88
lisalmen Pelastakaa Lapset ry:n hallituksen kokouksia	6	24		24	48

Strategia-ilta hallitusten jäsenille sekä työntekijöille	2	18			18
Keinu-työryhmän kokoontumisia avoin varhaiskasvatus lisälmeen	7	78	1	4	83
Unicef nukentekijät	11	96	0	0	96
Yhteensä:	112	969	224	568	1761

Kuvia Perheentalo Onni ja Ilonasta

5.2.1 Perheentalo Onni ja Ilonan avoin leikkitoiminta

Perheentalo Onni ja Ilonassa on vuoden mittaan ollut monenlaista toimintaa avoimessa toiminnassa, useimmiten eri yhteistyötahojen kanssa järjestettynä. Avoimen varhaiskasvatuksen ja Perheentalo Onni ja Ilonan kohtaamispaikkatoiminnan yhteistyö aloitettiin vuoden kokeiluna 1.8.2023 – 31.7.2024. MLL:n Iisalmen yhdistys on tarjonnut lomien aikaan suosittuja ”lomalaisten brunssia” pari kertaa.

Iisalmen kaupungin varhaiskasvatuksenopettaja Outi Pappi ohjasi keväällä perhemuskaria ja muutamana perjantaina on ollut perhetanssia ohjaamassa Nuorisoseura Nuori Iisalmen tanssinopettaja Päivi Herd. Iisalmen kaupungin kirjastolta on käyty pitämässä satutuokioita. SAKKYn opiskelijat pitivät äitienpäivähemmottelua äideille. Iisalmen nuorisopalvelujen kanssa järjestettiin kierrätyskeskiviikko sekä kesällä liikennepuistossa lasten tapahtuma.

Vauhti! -toiminta/TATUry (hanke sai Ak-rahoituksen eli jatkuu toimintana) on ollut mukana järjestämässä erityislapsiperheiden tapahtumia, joista merkittävin oli Kaikkien Lasten Synttärarit. Ohjelmassa on ollut myös musiikkihetkiä, avoin vaali-ilta, valokuvausviikko, askartelua sekä erilaisia juhlia perheille, esimerkiksi Vauvan päivä, äitienpäivän brunssi sekä Pizzaa ja pelejä -ilta isille ja lapsille.

Jäätelöbaari oli suosittu Kaikkien Lasten Synttäreillä!

Yhteistyössä eri tahojen kanssa!

**Liikuntaa on lisätty,
tässä majaleikki**

Perhekuperkeikka on liikunnallinen avoin toiminta Perheentalolla tai liikuntahallilla kerran kuukaudessa lauantaisin. Perhekuperkeikassa koettiin todellista liikunnan riemua!

Avoim varhaiskasvatus tarjoaa myös varhaista vanhemmuuden tukea perheille **kasvatuskeskusteluilla**. Avoimen varhaiskasvatuksen opettaja oli Perheentalon ohjaajan työparina avoimessa leikki-toiminnassa 2–3 päivää viikossa. Matalan kynnyksen keskusteluja käytiin avoimen leikkitoiminnan aikaan, mutta myös perheiden kotona. Näissä keskusteluissa hyödynnettiin erilaisia menetelmiä, kuten Lapset puheeksi -keskustelua, Yhdessä aika -menetelmää ja lapsen varhaiskasvatuskeskustelua.

Keittokeskiviikko

Keittoa tarjottiin keväällä keskiviikkoisin 20 kertaa MLL:n Iisalmen yhdistyksen saamien lahjoitusten tuella ja syksyllä 19 kertaa (= yhteensä 1950 annosta) Iisalmen kaupungin varhaiskasvatuksen kustantamana Perheentalo Onni ja Ilonassa. Keittoa olivat jakamassa vapaaehtoiset ”Soppatyöt” eli Niemisen Martat. Myös kesän ajan Iisalmen lasten liikennepuistossa tarjottiin perheille ilmainen keittoruoka, jonka tarjosi Iisalmen kaupunki.

Keittokeskiviikosta on muotoutunut yhteisöllisyyden ja yhdessä syömisen tärkeä hetki.

Perheentalo MLL MÄNNENHEIMIN LASTENSUOJELUUTON Iisalmen yhdistys

Perheiden avoin kohtaamispaikka
Perheentalo ONNI JA ILONA
Pohjolankatu 6 L6, Iisalmi

LAPSIPERHEIDEN KEITTOKESKIVIIKKO

kello 10.30–12.00
keskiviikkoisin
(11.1.–24.5.2023)

maksuton
laktoositon / gluteeniton

FB ja IG: Perheentalo www.perheentalo.fi
p. 040 192 0112 riikka.kainulainen@perheentalo.fi

IISALMI Perheentalo MLL MÄNNENHEIMIN LASTENSUOJELUUTON Iisalmen yhdistys

Perheiden avoin kohtaamispaikka
Perheentalo ONNI JA ILONA
Pohjolankatu 6 L6, Iisalmi

LAPSIPERHEIDEN KEITTOKESKIVIIKKO

kello 10.30–12.00
keskiviikkoisin
(16.8.2023–
29.5.2024)

maksuton
laktoositon / gluteeniton

P. 040 595 2339 / Annika
P. 040 192 0112 / Riikka

Perheentalo
www.perheentalo.fi
avoimvarhaiskasvatus_iisalmi

Aamukahvia ja asiaa sekä Keskustelua lapsiperheiden pulmatilanteista

Aamukahvit ja asiaa järjestettiin neljästi keväällä (kerran etäyhteydellä) ja kolme kertaa syyskautella. Tilaisuus alkoi rennosti juttelulla kahvittelun merkeissä, jonka jälkeen kello 10.00 on asiantuntijan pitämä alustus ohjelman mukaisesta aiheesta ja yhteistä keskustelua. Lopuksi perheillä oli mahdollisuus kahdenkeskisiin keskusteluihin asiantuntijoiden kanssa.

Asiantuntijavieraat ovat oman alansa ammattilaisia.

Aiheita vuonna 2023 olivat:

- Pienen lapsen ensiapu/Anne Vola
- keskittymisen tukeminen/ varhaiskasvatuksen erityisopettaja Jaana Puurtinen
- synnytyksestä palautuminen/ Äitiys fysioterapeutti Emma Ronkainen (etänä)
- liikenneturvallisuus ja turvaistuimet/ Liikenneturvan oma esittelijä
- Iisalmen varhaiskasvatuspalvelut/ varhaiskasvatuksen palveluohjaaja Marjatta Miettinen
- Lapsen puheenkehitys eri ikävaiheissa/PSHVA puheterapeutti Johanna Kärkkäinen ja
- MLL lastenhoito toiminta/ MLL Järvi-Suomen piirin koordinaattori Merja Pitkänen

Keskustelua lapsiperheiden pulmatilanteissa järjestettiin kerran kuussa, kevät- ja syyskaudella

- kaksi varhaiskasvatuksen erityisopettajaa on keskiviikkoisin klo 9.00 – 12.00 Perheentalo Onnissa ja Ilonassa kohtaamassa perheitä. Perheet voivat jutella heidän kanssaan mieltä painavista arjen pulmallisista tilanteista ja pohtia yhdessä niitä helpottavia keinoja. Perheiltä on tullut näistä kovasti kiitosta.

Perheiden avoin kohtaamispaikka
Perheentalo ONNI JA ILONA
Pohjolankatu 6 L6, Iisalmi

AAMUKAHVIT JA ASIAA
-oivalluksia lapsiperhearkeen

11.10. Varhaiskasvatuspalvelut ja varhaiskasvatukseen hakeminen
Marjatta Miettinen, varhaiskasvatuksen palveluohjaaja

8.11. Lapsen puheen kehitys eri ikävaiheissa ja vauvaviittomat
Johanna Kärkkäinen, Puhe- ja kielen kehitys / PSHVA

13.12. Mannerheimin Lastensuojeluliiton Lastenhoitotoiminta, lastenhoitoa kotiin
Merja Pitkanen, Koordinaattori / MLL Järvi-Suomen piiri

Perheentalo Onnissa ja Ilonassa
Pohjolankatu 6 L 6, Iisalmi

keskiviikkona
kello 10.00-12.00

Perheentalo
www.perheentalo.fi

Kuvaa lisää: Perheentalon ohjaaja p. 040 192 0112 / sähköposti: kainulainen@perheentalo.fi

Perheiden avoin kohtaamispaikka
Perheentalo ONNI JA ILONA
Pohjolankatu 6 L6, Iisalmi

KESKUSTELUA LAPSIPERHEIDEN PULMATILANTEISTA

keskiviikkoisin
30.8. | 27.9. | 25.10. | 29.11. | 20.12.
kello 10.00–12.00

Iisalmen kaupungin varhaiskasvatuksen erityisopettajia tavattavissa Perheentalo Onnissa ja Ilonassa.

Tule juttelemaan ja yhdessä miettimään ratkaisuja ja keinoja lapsiperheiden erilaisiin pulmatilanteisiin.

Perheentalo
www.perheentalo.fi
evoinvarhaiskasvatus_iisalmi
www.iisalmi.fi

Teemapäiviä avoimen leikkitoiminnan sisällä järjestettiin seuraavasti:

Kierrätys Keskiviikko

Perheentalo Onnin ja Ilonan sekä Iisalmen nuorisopalveluiden Wellnessii- hankkeen yhteinen kierrätyspäivä 19.4. klo 9–19. Päivän aikana oli mm. kierrätysleikkejä, askartelua kierrätysmateriaaleista, perheille yhteinen ruokailu ja perheiden toivoma lelujen vaihtotori.

Perheiden avoin kohtaamispaikka
Perheentalo ONNI JA ILONA
Pohjolankatu 6 L6, Iisalmi

KIERRÄTYS KESKIVIikko
19.4. klo 9–19

Kierrätysleikkejä ja -opastusta klo 9.30–11.00

Lapsiperheille keittolounas ja vinkkejä edulliseen ruokailuun klo 10.30–12.00

Lelujen vaihtotori koko päivän (klo 9–19)!
Tuothan vain ehjiä ja puhtaita leluja/kirjoja vaihtoon.

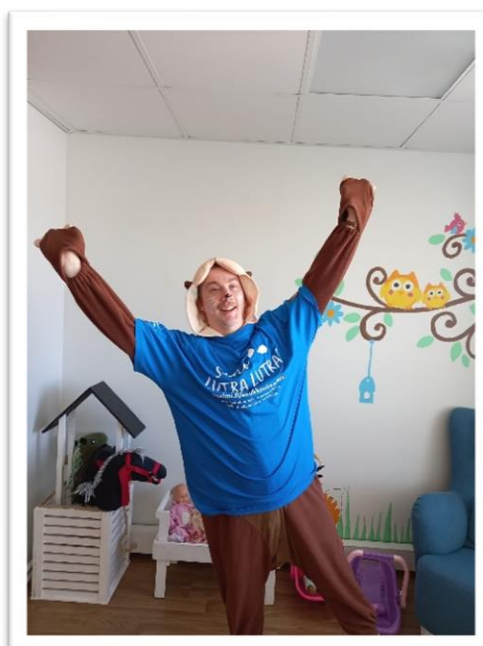
Askartelua kierrätysmateriaaleista klo 12–19

Perheentalon Avoin Vaali-ilta 2.3.2023 klo 17.00 – 19.00

Illan ohjelmassa oli "Vaalitemppurata" lapsille, vanhemmille ja ehdokkaille. Eli tavallinen perheille avoin kohtaamispaikan iltaperhekahvila vaaliteemalla. Ehdokkailla oli tilaisuus temppuilun lomassa kohdata lapsia ja perheitä ja perheillä on mahdollisuus jututtaa ehdokkaita lapsiperheitä koskevista teemoista.

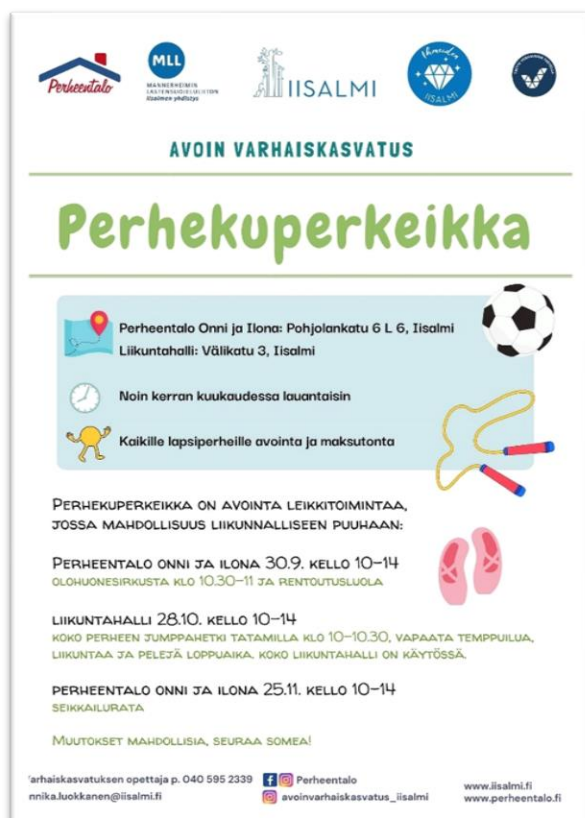
Leikkilauantaita pidettiin neljä vuoden aikana. Kaksi kertaa vapaaehtoisten ja opiskelijoiden voimin. Kaksi leikkilauantaita pidettiin yhteistyössä Vauhti! -hankkeen ja Iisalmen kirjaston kanssa. Leikkilauantaisin ohjelmassa on ollut mm. erilaisia askarteluja, temppuratoja, aarteen etsintää, lukusaukon satutunti ja vapaata leikkiä. Vapaan leikin merkitys lapsen hyvän kehityksen vahvistajana on tutkimustenkin valossa kiistaton. **#leikkipäivä**

Lukusaukko vieraili leikkipäivän aikana!

Leikkilauantaista syyskaudella Perhekuperkeikoiksi

Avoimen varhaiskasvatuksen ja Perheentalon avoimen leikkitoiminnan yhteisissä Perhekuperkeikoissa lauantaisin pystyi osallistumaan ohjattuun avoimen varhaiskasvatuksen liikuntahetkeen, tai tulla vapaasti leikkimään ja touhuamaan. Tässä toiminnassa ei liikaa kielletty, vaan iloittiin liikumisesta! Toimintaa järjestettiin sekä Perheentalolla että liikuntahallilla kolme kertaa ja kaikilla kerroilla oli runsaasti osallistujia!

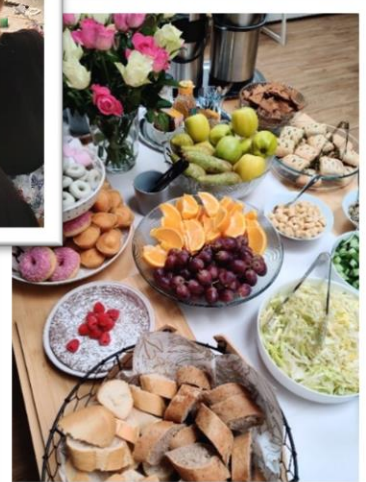
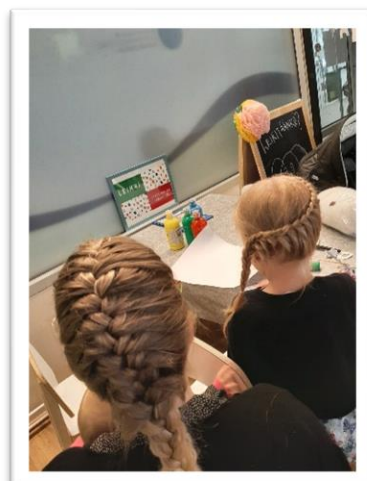
Perheryhmä Pikkulintujen LASKIAISRETKI 20.2.2023 Haukiniemen rantaan. 17 laskettelijaa pulkilla ja liukureilla.

Ihmeiden Ilta Perheentalolla 26.8.2023 klo 16.00–19.00

Pidettiin avoimet ovet Iisalmen Ihmeiden Illassa. Illan aikana oli mahdollisuus tulla leikkimään ja osallistumaan lasten taidetuokioon sekä tutustumaan tiloihin ja toimintoihin. Paikalla oli Iisalmen avoimen varhaiskasvatuksen ja Perheentalon työntekijöitä.

Äitienpäivän juhlintaa Perheentalolla

Äitienpäivän tapahtuma 12.5.2022. Koko perheelle tarjolla salaattibrunssi sekä makeaa herkkua. YSAO:n opiskelijat tekivät äideille lettikampauksia sekä pieniä hemmotteluhoitoja.

Vauvakutsut

Vauvakutsut odottaville vanhemmille järjestettiin neljä kertaa lisälmen seurakunnan kanssa yhteistyössä. Vauvakutsuilla kerrottiin perheille vauvaperheiden palveluista, Onni ja Ilonan toiminnasta, keskustelimme vanhemmaksi tulemiseen liittyvistä ajatuksista ja tunteista sekä perheillä oli mahdollisuus kysellä kasteesta seurakunnan lastenohjaajalta. Lisäksi oli mahdollisuus tehdä tuttinauha tai imetyskoru tulevalle vauvalle. Jokaisella kerralla pöydässä oli suolaista ja makeaa tarjottavaa.

Vauvan Päivän juhlat 29.9.2023

Osallistuttiin valtakunnallisen vauvanpäivän viettoon. Tänä vuonna teemana oli "Vauvoissa on valo". Juhlimme vauvoja (ja isosisaruksia 😊) Onni ja Ilonassa koko päivän ajan. Anniina Rantonen veti baby balance hierontaa, tehtiin taidetta ja musisoitiin.

Valokuvausviikko pidettiin 18.-22.9.2023.

Kuvaukseen ilmoittauduttiin paikan päällä ja kuvaus oli perheille ilmainen. Ryhmille oli omat kuvausajankohdat ja perjantaina iltapäivällä kuvattiin ulkona. Kuvaajana toimi Eemeli Kiukkonen Photography. Valokuvausviikko on saanut suuren suosion kävijöiden keskuudessa.

Perheiden avoin kohtaamispaikka
Perheentalo ONNI JA ILONA
Pohjolankatu 6 L6, Iisalmi

VALOKUVAUSVIIKKO
18.-22.9.2023

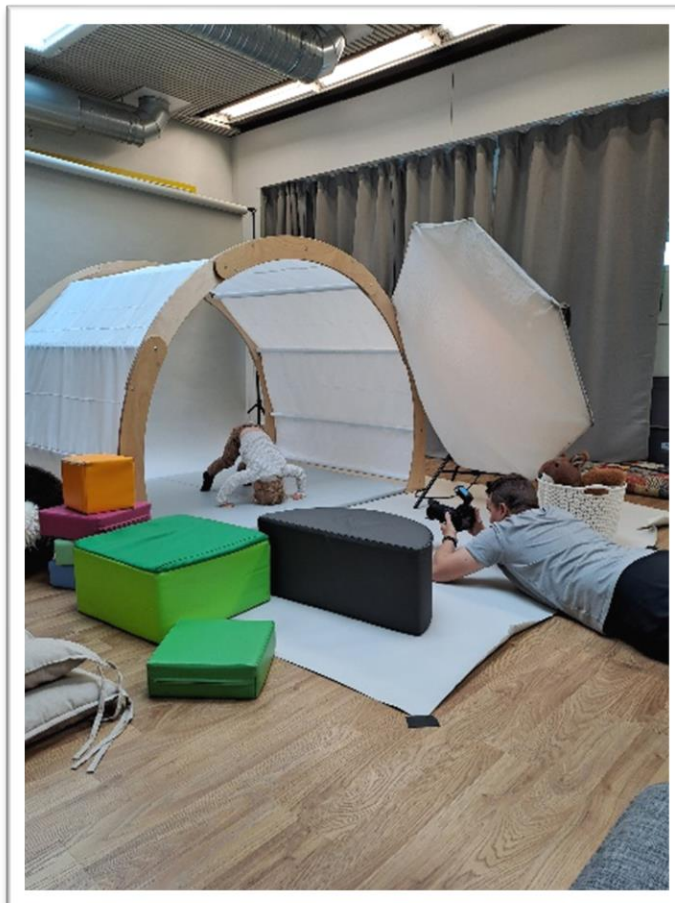
Kuvaajana: *Eemeli Kiukkonen*

- ILMOITTAUTUMINEN KUVAUKSEEN PAIKAN PÄÄLLÄ.
- VOIT HALUTESSASI OSTAA KUVIA SÄHKÖPOSTIIN LÄHETETTÄVÄN LINKIN KAUTTA.
- KUVAAMINEN ITSESSÄÄN ON ILMAINEN.
- VOIT KUVAUTTAA ESIMERKIKSI LAPSESTA YKSITYISKUVAN, SISÄRUSKUVIA, PERHEKUVAN TAI VAIKKA ILOI UKORTTIKUVAN.

KUVAUSAIKATAULU:

ma 18.9.	klo 9-12 Perheryhmä Pikkuinnut Klo 13-15 Avoin kaikille perheille
ti 19.9.	klo 10-12 Vauvoryhmä Tiaiset Klo 12-14 Lasten varhaiskasvatuskerho
to 21.9.	klo 12-14 Vauvoryhmä Kiunut
pe 22.9.	klo 10-12 Avoin kaikille perheille Klo 14-17 Avoin kaikille perheille, kuvaus ULKONA . (Paloisvirran vieressä nurmialueella, Malminkatu 1 päässä.) Sateella kuvaus Perheentalolla.

Lisätietoja: p. 040 192 0112 / riikka.kainulainen@perheentalo.fi

Isien ja lasten PIZZAA JA PELEJÄ -ILTA 10.11.2023

Isänpäivän juhlintaa ennakoon. Kotipizza Kirkkis halusi lahjoittaa pizzat iltaan ja pelailtiin erilaisia pelejä perjantai-iltana. Kävijöitä oli runsaasti ja tunnelma oli riemukas.

Perheiden avoin kohtaamispaikka
Perheentalo ONNI JA ILONA
Pohjolankatu 6 L6, Iisalmi

isien ja lasten

PIZZAA JA PELEJÄ-ILTA

perjantaina 10.11.2023
klo 16.00-18.00

Tervetuloa koko perheellä Perheentalolle juhlimaan isänpäivää ennakoon!
Tarjolla pikkusuolaista ja mukavaa tekemistä.

Käytännön Perheentalon ohjelma: 040 192 0112 / riikka.kainulainen@perheentalo.fi

Lapsen Oikeuksien päivän juhlat

Lapsen oikeuksien 2023 vuoden teema oli lapsen oikeus hyvinvointiin

#saanvoidahyvin #saatvoidahyvin. Lapsen oikeuksia juhlittiin Perheentalolla koko viikon ajan. Viikko alkoi lapsen oikeuksien päivän hyvän olon lastenkonserilla maanantaina 20.11.2023 yhteistyössä Ylä-Savon Musiikkiopiston kanssa Iisalmen Kulttuurikeskuksella. Lapset olivat piirtäneet ja maallanneet Perheentalolla ja Päiväkotit Tuikkeessa aiheesta ”Mistä tulee hyvä olo” hienoja taide- teoksia ja vielä ehti myös paikan päällä piirtämään aiheesta. Taideteoksia oli yhteensä 52, joista tehtiin taidenäyttely Kulttuurikeskuksen aulaan.

Lisäksi viikon aikana oli leikkiä, lapsen oikeuksiin liittyviä askarteluja ja perhetanssia. Vauvaryhmissä keskusteltiin turvallisista aikuisista. Lauantaina leikittiin ja liikuttiin Perhekuperkeikassa.

Kaikkien aikojen Pikkujoulut

Perheentalon ja VAUHTI!-toiminnan yhteiset pikkujoulut vietettiin lauantaina 9.12. klo 10-13! Tapahtuma oli kaikille avoin ja siinä oli huomioitu erityisesti erityislapsiperheet.

Perheiden avoimen kohtaamispaikan Perheentalo Onnin ja Ilonan KESÄ 2023

  Perheiden avoin kohtaamispaikka Perheentalo ONNI JA ILONA Pohjolankatu 6 L6, Iisalmi	
KESÄKUUN TOIMINTA 5.6.–30.6.2023	HEINÄKUUN TOIMINTA 3.7.–30.7.2023
MA KLO 9.00–14.00 AVOIN LEIKKITOIMINTA	MA KLO 9.00–14.00 AVOIN LEIKKITOIMINTA
TI KLO 9.00–14.00 TOIMINTA LIIKENNEPUISTOSSA (Onni ja Ilona suljettu)	TI KLO 9.00–14.00 TOIMINTA LIIKENNEPUISTOSSA (Onni ja Ilona suljettu)
KE KLO 9.00–14.00 TOIMINTA LIIKENNEPUISTOSSA (Onni ja Ilona suljettu)	KE KLO 9.00–14.00 TOIMINTA LIIKENNEPUISTOSSA (Onni ja Ilona suljettu)
TO KLO 12.00–14.00 VAUVARYHMÄ TIAISET (0–6KK) Ovet auki ryhmätiloille klo 11–15	TO EI TOIMINTAA!
PE KLO 9.00–14.00 AVOIN LEIKKITOIMINTA	PE EI TOIMINTAA!
31.7. – 13.8.2023 Suljettu. Syksyn toiminta ja ryhmät alkaa 14.8.2023.	Seuraa ilmoittelua ja erillistä viikko-ohjelmaa: FB ja IG: Perheentalo / www.perheentalo.fi Lisätietoja ohjaajalta p. 040 192 0112

Kesäkuussa perheiden kohtaamispaikka Perheentalo Onni ja Ilona oli avoinna maanantaisin ja perjantaisin kello 9.00–14.00. Tiistaisin ja keskiviikkoisin oltiin kello 9.00–14.00 Lasten liikennepuistossa kohtaamassa perheitä ja ohjaamassa toimintaa eri tahojen kanssa yhteistyössä. Vauvaryhmä Tiaiset kokoontuivat torstaisin kello 11.00–15.00, yhteensä viisi kertaa.

Heinäkuussa Perheentalo oli avoinna maanantaisin kello 9.00–14.00 ja Lasten liikennepuistossa oltiin tiistaisin ja keskiviikkoisin 9.00–14.00.

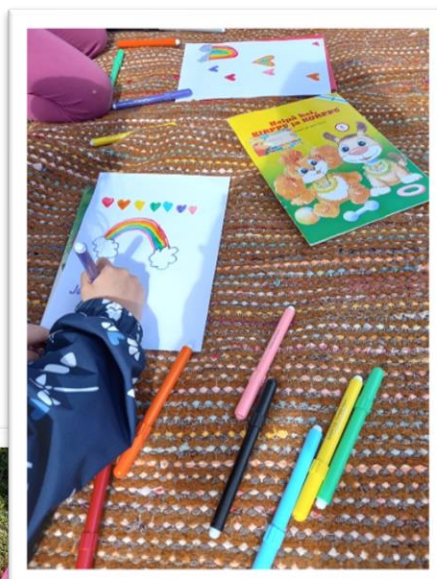
Onnissa ja Ilonassa kesällä oli vohvelibaari sekä kasvomaalausta. Muuten oli vapaata leikkiä ja askartelua. Liikennepuistossa toimintana oli muun muassa kierrätysleikkejä, perinneleikkejä, autoilla maalausta ja autopesulaleikkiä, kaverikoiria ja lukukoira, Twist-nuorten kanssa järjestetty tapahtuma lapsiperheille, kivien maalausta ja askartelua, keppihevosrata, aarteiden etsintää, liikuntapelejä- ja leikkejä ja lettukestit. Joka keskiviikko paikalla oli Perhekeskuspalveluiden työntekijä sekä Iisalmen kaupungin varhaiskasvatuksen erityisopettaja. Heidän kanssaan perheillä oli mahdollisuus keskustella perheen pulmallisista tilanteista, ja yhdessä pohtia niihin ratkaisuja.

Liikennepuiston toiminta järjestettiin monitoimijaisesti, joten myös muina päivinä oli eri tahojen järjestämää toimintaa. Iisalmen varhaiskasvatus kustansi perheille ilmaisen keittoruuan keskiviikkoisin, osan kesästä oli toimintaa muun muassa Perhetupa Väkkärällä (Vaunupysäkki vauvaperheille), Iisalmen kaupungin kirjastolla (kirjastoauto ja satuhetkiä) ja Iisalmen seurakunnalla monenlaisia toimintaa perheille.

Perheiltä saatiin paljon kiitosta toiminnasta, myös monet matkailijat ihailivat toimintaa ja kertoivat toivovansa samanlaista omalle paikkakunnalleen. Näytti siltä, että monet perheet tulivat toiminnasta iloiseksi. Yhtenä päivänä toiminta siirrettiin sisätiloihin Onnin ja Ilonaan huonon sään sattuessa.

Vauvaryhmä Tiaiset kokoontuivat kesäkuun ajan tuttuun aikaan torstaisin kello 11.00–15.00 yhteensä viisi kertaa. Ryhmäläiset olivat todella kiitollisia tästä ja olisivat toivoneet ryhmän kokoontuvan koko kesän ajan. Vauvaryhmässä ohjelmassa oli kahdesti asiantuntija vierailu, mielenterveyden keskusliiton Omat avaimet- hankkeen työntekijä, aiheina olivat stressi ja itsemyyötätunto. Aiheet olivat tärkeitä ja puhututtivat vanhempia paljon. Kuulumisille ja keskusteluille vanhemmuuteen liittyvistä asioista oli hyvin aikaa ja vapaata yhdessäoloa oli runsaasti. Kävijöitä oli paljon ja ryhmät koettiin tärkeiksi.

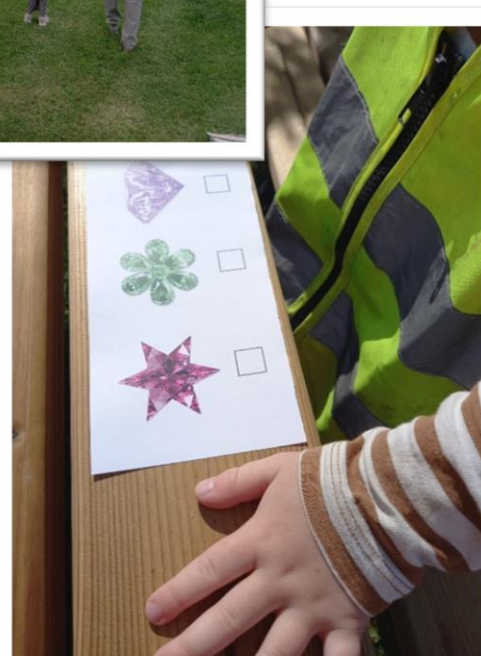
Taiteen iloa Lasten Liikennepuistossa.

Lämmin kesä innosti lapsia sekä aikuisia moneen leikkiin.

Lettukestit, timanttijahti ja kierrätysleikki olivat myös tämän kesän suosikkeja!

5.2.2 Vertaisryhmätoiminta ja muut ryhmät

Vertaisryhmissä samassa elämäntilanteessa olevat ihmiset kohtaavat, vaihtavat kokemuksiaan ja tukevat toisiaan. Vertaisryhmissä tavoitteena on ohjaajan tukemana vahvistaa vanhemmuutta ja perheen hyvinvointia, tukea vanhemman ja lapsen välistä kiintymyssuhdetta ja varhaista vuorovaikutusta sekä vähentää yksinäisyyttä edistämällä sosiaalisten verkostojen laajenemista myös ryhmän ulkopuolelle.

Vauvaryhmät

Vauvojen ja heidän vanhempiansa vertaisryhmissä edetään vauvojen tarpeiden mukaan. Ryhmään saapuessa ohjaaja ottaa vastaan jokaisen tulijan ja luo hyväksyvää ja vastaanottavaista ilmapiiriä. Ohjaaja kohtaa ryhmäläiset tasavertaisesti ja reflektioivalla työotteella, luoden ryhmään turvallista ilmapiiriä. Vauvoja ihmetellään ja ihastellaan yhdessä. Vuonna 2023 toisessa ryhmässä oli mukana nimetty Vauvaihastelija-vapaaehtoinen.

Ryhmissä on pääsääntöisesti toistuva rakenne.

- aloitetaan yhteisellä loru- ja lauluhetkellä
- fiiliskierros, sanotaan yleensä myös oma ja vauvan nimi
- keskustelua ohjatusti ohjelman mukaisesta aiheesta tai niistä ajatuksista, mitkä perheiltä sillä hetkellä nousee
- Toisinaan ryhmässä on toiminnallista ohjelmaa, kuten vauvojen värileikkiä tai tanssia. Välillä mukana on asiantuntijoita kertomassa ja juttelemassa perheitä kiinnostavista aiheista.
- Vapaalle yhdessäololle ja kahvittelulle on jätetty aikaa
- neuvolan terveydenhoitajat jalkautuvat säännöllisesti molempiin ryhmiin

Lorut ja laululeikit

Lorut ja laululeikit valitaan lapsen ikätason mukaisesti. Lorujen ja leikkien kautta tavoitteena on tukea vanhemman ja lapsen välistä vuorovaikutusta sekä kannustaa vanhempia laulamaan ja loruttelemaan myös kotona lapsen kanssa. Tätä tarkoitusta varten vanhemmille annetaan kotiin viemisiksi lorun, laulun tai laululeikin sanat. Joskus vanhemmat saattavat aluksi löytää itsensä epä mukavuusalueelta, kun lähdemme hoiva- ja hellittelyleikkeihin. Vauvan silittely ja ihastelu saat- taa tuntua kummalliselta ja vieraalta. Tällöin suuressa merkityksessä on muiden ryhmäläisten sekä ohjaajan antama esimerkki. Ohjaajana on ollut hienoa huomata, kuinka loruttelut, silittelyt ja ihas- telut muuttuvat vanhemmilla luonteviksi. Niissä hetkissä ennaltaehkäisevän työn pienten tekojen merkitys näkyy konkreettisesti.

Fiiliskierros

Loruttelujen jälkeen on fiiliskierros, jolloin jokaisella on mahdollisuus kertoa päällimmäiset tunteuksensa viikon ajalta. Fiiliskierros toimii samalla myös esittelynä ja tässä yhteydessä vanhemmat kertovat oman etunimensä sekä lapsensa etunimen ja iän. Esittelyn merkitys korostuu avoimessa ryhmässä, johon voi koska vain tulla uusia perheitä, vanhemmat tulevat toisilleen tutuiksi luontevasti. Yksi ohjaajan tärkeä tehtävä onkin tukea uusien kaveri- ja ystävyysuhteiden syntymistä. Vuonna 2023 vauvaryhmien kävijät ovat nähneet paljon toisiaan myös ryhmän ulkopuolella ja uusia ystävyysuhteitakin on syntynyt. Lisäksi ryhmällä on ollut omat whatsapp-ryhmät. Ryhmät ovat myös aktiivisesti tuoneet esiin ideoita ja toiveita.

Fiiliskierroksen aikana syntyy usein keskustelua ja vanhemmat kysyvät muilta vinkkejä ja mielipiteitä. Toisten vanhempien vertaistuki on tärkeää. Lähtökohtana on, että jokainen on oman elämänsä asiantuntija. Ohjaaja huolehtii, että vanhemmille jää tilaa keskustella heille tärkeistä asioista pitämällä samalla lapset keskustelun keskiössä ja tukemalla vanhemman mentalisaatiota. Yksi tapa, jolla pyritään tasa-arvoiseen kohtaamiseen, on ettemme tietoisesti kysele ammateista tai työpajoista. Toki vanhemmat jonkin verran tuovat näitä asioita itse esille, mutta yleensä siihen mennessä ensivaikutelmat ja tutustuminen on tapahtunut jo vanhemmuuden kautta.

Joskus fiiliskierroksen aikana tai muuten ryhmässä huoli saattaa herätä, yleensä vanhemman jaksamisesta. Tällöin ohjaaja on ottanut huolen puheeksi vanhemman kanssa kahden kesken ja tarvittaessa ohjattu vanhempi tai koko perhe avun piiriin. Ohjaajana on tärkeä tunnistaa mihin oma ammattitaito riittää ja milloin oikea-aikainen palveluohjaus on tarpeen. Myös perheet ovat saattaneet toisilleen kertoa, millaista apua on itse saanut vastaavassa tilanteessa ja kannustaneet avun hakemiseen.

Ohjelman mukainen aihe

Vauvaryhmissä ohjelman mukainen aihe voi liittyä vanhemmuuteen, kasvatukseen tai lapsen kehitykseen. Se voi olla keskustelua, asiantuntijan vierailu tai toiminnallinen tuokio kuten vauvojen kanssa jumppaa tai vauvamuskari. Perheiden toiveet otetaan huomioon aiheita valittaessa ja niitä tarvittaessa vaihdetaan ajankohtaisemmiksi, jos jokin tietty aihe nousee keskusteluissa selvästi pinnalle.

Vauvaryhmissä käsiteltyjä teemoja olivat mm. mielen hyvinvointi, pohdintaa parisuhteesta, vauvan hoito, turvalliset aikuiset, stressi ja itsemyötätunto, pikkumusikantit, lapsen temperamentti, vauvasta taaperoksi ja minä kasvattajana. Vierailijoina ryhmissä oli mm. Katja Huttunen (asiaa vauvauinnista), puheterapeutti Johanna Kärkkäinen (vauvaviittomat), neuvolan terveydenhoitaja Jannica Hagström (vauvan hoito) sekä neuvolan perheohjaaja Riikka Tikkanen (mielen hyvinvointi), äitiystiysfysioterapeutti Emma Ronkainen (synnytyksestä palautuminen) sekä fysioterapeutti Eija Metsälä (lapsen motorinen kehitys).

Lisäksi ryhmässä musisoitiin, oltiin mukana valokuvaviikolla ja tehtiin taidetta izeille ja äideille. Alkavan ryhmän kanssa otetaan perinteinen aurinkokuva, jossa vauvat asetetaan ringiin auringon muotoon. Tästä saa mukavan valokuvamuiston ryhmän ajalta.

Uusi vertaisryhmä **TIAISET** aloitti tammikuussa ja **KIURUT** syksyllä elokuussa 0–6 kk ikäisille vauvoille ja heidän vanhemmilleen, sekä odottaville vanhemmille. Vertaisryhmä kestää noin vuoden, jonka jälkeen ryhmä päättyy ja paikalla aloittaa uusi vauvaryhmä.

Perheryhmä **PIKKULINNUT** on alle kouluikäisille lapsille ja heidän perheilleen ja se kokoontuu maanantaisin. Perheryhmään ohjataan päättävän vauvaryhmän vanhempia. Useat perheet ovatkin käyneet kohtaamispaikassa jo vuosien ajan ja on mahtava etuoikeus nähdä lasten kasvavan ja vanhempien kasvavan vanhemmuuteen. Maanantain perheryhmä toteutetaan seurakunnan lapsiperhetyön kanssa yhteistyössä. Yhteisenä linjana on sovittu, ettei ryhmässä ole uskonnollista tunnustuksellisuutta. Perheryhmässä on tarjolla aamupala, monipuolista ohjattua toimintaa ja vapaa- yhdessäoloa.

Maanantain perheryhmä Pikkulinnuissa ohjelmassa oli muun muassa laskiaisretki, perhemuskari, musiikkia, maalausta, valokuvausta, tempurata, satuhetkiä, lajitteluleikkiä ja monenlaisia askarte- luja. Joulun aikaan päästiin koristelemaan pipareita ja askartelemaan joulukortteja. Leikki on usein tärkein asia Pikkulinnuissa.

Aamupalaa oli tarjolla vapaaehtoisella maksulla klo 9.00–10.00.

Perheiden avoin kohtaamispaikka
Perheentalo ONNI JA ILONA
Pohjolankatu 6 L6, Iisalmi

VAUVARYHMÄ
TIAISET
VAUVOILLE 6-12 KK JA
HEIDÄN PERHEILLEEN

elokuu	syyskuu	lokakuu
15.8. PORINAT 22.8. SORNI-VAIRITAIDET 29.8. LAPSEN MOTORINEN KEHITYS/ Eja Mersälä	5.9. PIKKUMUSKANTIT 12.9. UNIASIOITA/ Väisälän vauvastyöryhmä 19.9. VALOKUVAUS 26.9. MINÄ KASVATTAJANA	3.10. VÄRIEN MAALIA/ Anni L. 10.10. PORINAT 17.10. VAUVASTA TAAPEROKSI KEHITYSKÄSKELYT/ia th 24.10. PORINAT 31.10. POHJOINTOJA PARISKUNTEISTA
marraskuu	joulukuu	
7.11. TAIDETTA ISÄLLE/AKILLE 14.11. PORINAT 21.11. TURVALLISET AIKUISET 28.11. LAPSEN TEMPERAMENTTI	5.12. MIEN HYVINVOINTI/ Riikka T., nien perheohjaaja 12.12. PORINAT 19.12. PIKKUJOULUT/ PÄÄTTÄRIT	PERHEENTALO ONNI JA ILONA POHJOLANKATU 6 L 6, IISALMI TIISTAISIN KELLO 10.00-12.00

Mukaan voi tulla koska vain.
Ohjelman muutokset mahdollisia.
Lisätietoja: Perheentalon ohjaaja p. 040 192 0112/
riikka.kainulainen@perheentalo.fi

    Perheentalo
www.perheentalo.fi

Perheiden avoin kohtaamispaikka
Perheentalo ONNI JA ILONA
Pohjolankatu 6 L6, Iisalmi

VAUVARYHMÄ
KIURUT
VANHEMMILLE (MYÖS ODOTTAVILLE)
JA VAUVOILLE 0-6 KK

elokuu	syyskuu	lokakuu
17.8. UUSI RYHMÄ ALKAA! 24.8. PORINAT 31.8. SYNNYTYSKOKEUKSIA	7.9. VAUVAN MOTTO/ia th 14.9. MIEN HYVINVOINTI/ Riikka T., nien perheohjaaja 21.9. VALOKUVAUS 28.9. SYNNYTYKSESTÄ PALAUTUMINEN/ Emma R.	5.10. STRESSI JA ITSE- MYÖTÄTUNTO/Tuula N. 12.10. VAUVA JA VESI/Katja H. 19.10. PORINAT 26.10. UNIASIOITA/ Perheohjaaja Väisälän (Savonlinen B)
marraskuu	joulukuu	
2.11. PARISKUNTI VAUVA-ARJESSA 9.11. TAIDETTA ISÄLLE/AKILLE 16.11. VAUVAN KEHITYS- KÄSKELYT/ia th 23.11. TURVALLISET AIKUISET 30.11. PORINAT	7.12. PIKKUMUSKANTIT 14.12. JOULUSTA TAIDETTA VAUVAN KANSSA 21.12. PIKKUJOULUT	PERHEENTALO ONNI JA ILONA POHJOLANKATU 6 L 6, IISALMI TORSTAISIN KELLO 12.00-14.00 (OVIET AUKI 13.00-15.00)

Mukaan voi tulla koska vain.
Ohjelman muutokset mahdollisia.
Lisätietoja: Perheentalon ohjaaja p. 040 192 0112/
riikka.kainulainen@perheentalo.fi

    Perheentalo
www.perheentalo.fi

Perheiden avoin kohtaamispaikka
Perheentalo ONNI JA ILONA
Pohjolankatu 6 L6, Iisalmi

PERHERYHMÄ
PIKKULINNUT
ALLE KOULUIKÄISILLE
LAPSIEN PERHEILLEEN

elokuu	syyskuu	lokakuu
14.8. TEMPURATA 21.8. VAPAA-LEIKKIÄ JA ASKARTELUA 28.8. LÖRUTTELUA	4.9. SYKSYN SATOA 11.9. SYKSYNEN ASKARTELU 18.9. VALOKUVAUS 25.9. VÄRIEN MAALIA	2.10. RENTOUTUSHETKI 9.10. KIRJOJEN MAALIA 16.10. VAPAA-LEIKKIÄ JA ASKARTELUA 23.10. SUPERHÄNÄKILPAILU 30.10. ISÄNPÄIVÄ ASKARTELU
marraskuu	joulukuu	
6.11. EITSMÄÄ 13.11. MUSIKKIHETKI 20.11. LEIKKIPÄIVÄ 27.11. JOULUKORTTI- ASKARTELU	4.12. ITSENÄISYSPÄIVÄN ASKARTELU 11.12. JOULUNEN MUSIKKIHETKI 18.12. PIPARIN KORISTELUA JA PIKKUJOULUT	PERHEENTALO ONNI JA ILONA POHJOLANKATU 6 L 6, IISALMI MAANANTAISIN KELLO 9.00-12.00 PIKKULINNUT ON KÄIKKILÄ AVON RYHMÄ. MUKAAN VOI TULLA KOSKA VAIN TARJOLLA AAMUPALAA!

Ohjelman muutokset mahdollisia.
Lisätietoja: p. 040 192 0112/
riikka.kainulainen@perheentalo.fi

    Perheentalo
www.perheentalo.fi

Perheiden avoin kohtaamispaikka
Perheentalo ONNI JA ILONA
Pohjolankatu 6 L6, Iisalmi

Ilta-perhekahvila
ILTAPÖLLÖT

Keskiviikkoisin
klo 17.00-19.00

Tervetuloa mukaan avoimeen ilta-perhekahvilaan leikkimään,
pelilemaan ja tapaamaan muita perheitä.

Seuraa meitä:
   Perheentalo
www.perheentalo.fi

Kysy lisää: Perheentalon ohjaaja
p. 040 192 0112 / riikka.kainulainen@perheentalo.fi

Iltaperhekahvila **IltaPölyt** on avoin iltaperhekahvila perheille keskiviikkoisin klo 17.00–19.00. Ohjelmassa on vapaata leikkiä, pelailua ja askartelua sekä seurustelua.

Uutena kokeiluna aloitettiin vauva ja taaperoperheille tarkoitettu **Vauvaperhekahvila**, joka koontui kuukauden viimeinen maanantai klo 17.00–19.00. Yhteistyössä ohjaajina toimi PSHVA perheohjaajat ja seurakunnan lastenohjaajat.

Mannerheimin Lastensuojeluliiton Iisalmen yhdistys ry:n hallituksen nimeämänä vapaaehtoisena vertaisryhmävastaavana kuluneena vuotena toimi **kuka?**. Vertaisryhmien suunnittelusta ja ohjauksesta on vastannut toiminnanohjaaja Riikka Kainulainen.

Osallisuus ja perheraati ja kyselyt

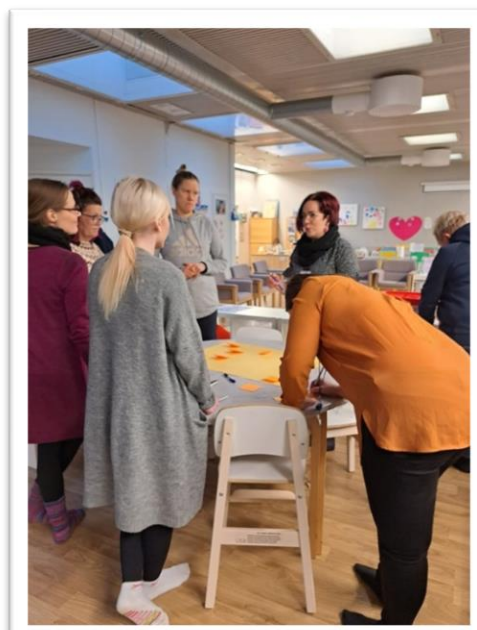
Perheiden osallisuus on tärkeässä roolissa toiminnassamme. Perheiltä kerätään säännöllisesti toiveita ja palautetta. Perheitä kannustetaan kertomaan ideoitaan ja tulemaan myös mukaan järjestämään toimintaa. Perheet kertovatkin hyvin tottuneesti ideoitaan ja parantelu ehdotuksiaan.

Avoimen varhaiskasvatuksen hankkeen kanssa kerättiin perheiltä toiveita ja tarpeita monipuolisesti keväällä 2023. Vanhemmille suunnatussa kyselyssä kysyttiin toiveita tulevalle toiminnalle ja tarpeita, joihin toivottiin toiminnan vastaavan. Kyselyssä huomioitiin myös lasten näkökulma esimerkiksi kysymyksellä: *Millaiseen avoimeen varhaiskasvatukseen uskot lapsesi haluavan osallistua? Voit myös suoraan kysyä tätä lapselta ja kirjoittaa mitä hän sanoo.* Lasten toiveita ja tuentarpeita selvitettiin lasten tilannekuvamenetelmällä, jossa lapset saivat kertoa, näyttää kuvien avulla tai piirtää itselleen mieluisia asioita, toiveita ja harmituksen aiheita.

Vanhempien kyselyyn vastasi 79 henkilöä ja lasten menetelmään osallistui 26 lasta. Lasten toiveissa korostuivat toiveet luonnosta, liikunnasta, eläinten hoidosta sekä kulkuneuvoista ja mediahahmoista (Pipsa Possu ja Ryhmä Hau). Vanhemmat toivoivat näiden lisäksi lapsille taidetta, monipuolista ja vaihtelevaa toimintaa ja kohtaamisia turvallisten aikuisten ja muiden lasten kanssa. Kysely ja lasten menetelmä olivat osa YAMK opiskelijan opinnäytetyötä. <https://urn.fi/URN:NBN:fi:amk-2023090425311>.

Perheiden tarpeita ja toiveita selvitettiin myös **yhteiskehittämisen työryhmässä**. Työryhmä koontui kevään aikana kerran kuukaudessa ja jokaisella kerralla oli oma teemansa ja erilaisia osallistavia menetelmiä, esimerkiksi ideariihen avulla. Työryhmässä pohdittiin perheiden moninaisia tarpeita, perehdyttiin lasten menetelmän ja vanhempien kyselyn tuloksiin, ideoitii tulosten pohjalta toimintaa sekä arvioitiin alustavaa versiota avoimesta varhaiskasvatuksesta. Työryhmän avulla pyrittiin välttämään päällekkäisen toiminnan syntymistä ja luomaan yhteistyön rakenteita tulevalle toiminnalle. Työryhmästä saaduista palautteista ilmenee, että osallistujat kokivat tärkeäksi osallisuutensa ja kokivat saaneensa myös uusia ideoita ja tietoa omaan työhönsä.

Lasten tilannekuvamenetelmästä, vanhempien kyselystä ja yhteiskehittämisen työryhmästä saadut tiedot olivat osana toimintaan tehtyä lapsivaikutusten arviointia. Avoimen varhaiskasvatuksen kehittämistyö tehtiin yhteiskehittämisen ja lapsikeskeisen palvelumuotoilun keinoin. Syksyllä 2023 alkaneet toiminnoissa näkyy vahvasti lasten ja vanhempien toiveet.

Avoimen varhaiskasvatuksen kehittämishankkeen yhteiskehittämisen ryhmä oli osallistujien mielestä menestys ja sille toivottiin jatkoa. Siitä syntyi yhteistyön timantti Keinu-työryhmä, jonka tavoitteena on kehittää myös muita lapsiperhepalveluita vastaamaan paremmin tarpeisiin. Keinutyöryhmän vetovastuu on Perheentalolla ja Iisalmen kaupungin avoimella varhaiskasvatuksella, mutta kehittämisaiheita voi tulla keneltä vain.

Keinu-työryhmä kokoontui syksyllä ja siinä käsiteltiin yhteiskehittämisen menetelmää ja ideoitiin jatkoa, sekä kuultiin avoimen varhaiskasvatuksen kuulumisia.

Syksyllä 2023 lasten toiveita on kysely Toiveiden puun avulla. Niiden pohjalta suunniteltiin mm. lasten varhaiskasvatuskerhon naamiaisjuhlat ja järjestettiin retki leikkipuistoon.

Vauvaryhmien ohjelmat on suunniteltu ryhmäläisten toiveiden pohjalta, erityisesti toisen kauden osalta, kun perheet ovat jo hyvin kiinnittyneet ryhmään. Uusien vauvojen ryhmän ohjelma on joustava, sitä on tarvittaessa muokattu toiveiden pohjalta. Ryhmäläiset ovat olleet innokkaasti ideoimassa toimintaa ja myös ryhmän ulkopuolista vapaa-ajan toimintaa, kuten lenkkeilyä ja pikukujouluja. Ryhmät muodostivat myös omat Whatsapp -ryhmät, joiden kautta pitävät yhteyttä ryhmän ulkopuolella. Vauvaryhmien toiveesta päätettiin aloittaa keväällä 2023 Vauvaperheiden iltaperhekahvila, jotta päivätyössä olevat toiset vanhemmat myös pääsisivät joskus mukaan ryhmään.

Vauvaryhmiin teimme vuonna 2023 neljä kyselyä, kaksi molempiin ryhmiin.

Palautelaatikko

Perheille on tarjolla palautelaatikko, johon voi halutessaan nimettömänä jättää palautetta ja toiveita toiminnastamme. Lapsille on helpot kuvalliset laput myös käytössä. Myös www-sivujen kautta voi perheet jättää palautetta. Näiden kautta tuli joitakin palautteita vuonna 2023.

Valtakunnallinen Osallisuusviikko

Perheentalo Onni ja Ilonassa vietettiin Valtakunnallista Osallisuusviikkoa 28.8.-1.9.2023 moninaisesti perheitä osallistaen. Yksi tapa vaikuttaa, oli osallistua “unelmien päivä Perheentalolla” tehtävään. Seinälle tehtiin kartongista talo, johon oli koottu eri kysymyksiä unelmien päivään liittyen. Siihen lapset ja aikuiset pystyivät vastaamaan piirtämällä, kirjoittamalla ja teippaamalla valmiita kuvia. Vastauksia kysymyksiin saatiin arviolta 12 lapselta ja neljältä aikuiselta. Kysymyksiä oli viisi, esimerkiksi milloin se olisi ja mitä siellä tarjottaisiin?

Perheiden ja lasten vastauksia Osallisuusviikon kysymyksiin:

Vastauksia kysymyksiin saatiin arviolta 12 lapselta ja neljältä aikuiselta.
Kysymyksiä oli viisi.

Milloin se olisi?

Viikonpäivä ja kellonaika

Vastauksia saatiin kirjoitettuna seitsemän: Lauantaina, vkl, keskiviikkona, illalla, päivällä viikonloppuna x2 ja sunnuntai klo 14.00.

Tarjotaanko silloin jotain ruokaa tai juomaa, mitä?

Vastauksia saatiin kirjoitettuna 12 ja kuvina 11.

Tarjoiluiksi toivottiin esimerkiksi: Karkkia, hedelmiä, suklaakakkua ja mehua, herneitä, mansikoita, ruokaa ja herkkuja, päärynää ja pilttiä ja pullaa.

Mitä silloin tehdään?

Vastauksia saatiin kirjoitettuna yhdeksän ja kuvina 10. Tekemiseksi toivottiin esimerkiksi:

Nukketeatteria, temppuilua, lelupäivä, leikkiä lasten leluilla, nukkumista, Käärijää, tapahtumaa jossa olisi taidetta, askartelua, naamiaiset, musiikkia ja lukemista

Kenen kanssa olet?

Vastauksia saatiin kirjoitettuna kahdeksan.

Seuraksi toivottiin esimerkiksi: Kavereita, Jonna (työntekijä), jonkun erilaisen tytön kanssa (uusia kavereita) ja oman perheen kanssa.

Mitä muuta ympärillä tapahtuu?

Vastauksia saatiin kirjoitettuna viisi ja kuvina kolme. Muuta ympärillä tapahtuvaa toivottiin esimerkiksi:

Askartelua, palomies sami, käärijä ja monster high leikki ja kannustamista.

Perheiden kokemuksia avoimesta kohtaamispaikkatoiminnasta ja vertaisryhivistä

Parasta on vertaistuki.

Vertaistuki ja rauhallinen hetki poissa kodin hektisestä menosta. Hyvä ohjaaja.

Toiminta kannustaa ja motivoi lähtemään kotoa vauvan kanssa

Kuulua hyvään ryhmään. Jossa uskaltaa sanoa ja kertoa huonommistakin asioista.

Ihana ohjaaja! Aina on tervetullut olo. Toiminta kivaa ja monipuolista.

Vertaistuki on ollut tärkeää uudessa elämäntilanteessani vauvan kanssa. Vuorovaikutus vauvan kanssa on myös lisääntynyt kun kotona lorutellaan samoja loruja. On virkistävää ja matala kynnyks.

“Lapselle tärkeitä kohtaamisia ihanien lämpimien sensitiivisten aikuisten kanssa. Itselle rytmiä viikkoon, tutustumista vertaisiin saman ikäisten lasten vanhempiin, raitista ilmaa, pieniä vinkkejä arjen helpottamiseksi, lämmintä ruokaa keittokeskiviikkona. Merkitys ollut suuri. Silloinkin kun kausia ettei pääse, niin tieto siitä että on mahdollisuus käydä perheentalolla/ toiminnassa.”

Silloin kun itsellä on ollut vaikeaa, On ollut helppo mennä Perheentalolle. Siellä aina joku vastassa ja kysyy mitä kuuluu. Itse koen saaneeni tukea ja tullut kuulluksi ja nähdyksi. Jonka koen vanhempana tärkeäksi. Ja lapset nauttivat kun leikit ja touhut niin monipuolisista.

Olemme saaneet edellisten vuosien tapaan paljon kiitosta hyvästä, iloisesta ja lämpimästä ilmapiiristä ja kohtaamisista. Perheet kertoivat, miten hyvä mieli usein kantaa kotiin asti, jopa seuraaviin päiviin. Eräskin äiti kertoi, miten täältä usein lähtee hymy huulella. Hän koki tärkeäksi, että täällä voi kertoa, vaikkei menisi niin hyvin. Lapset ovat antaneet paljon palautetta, että on ollut kivaa ja hauskoja leikkejä.

Kohtaamispaikkatoiminnan laadun vertaisarviointi toteutettiin 5.12.2023 Perheentalolla. Vertaisarvioijat olivat Lähiötalon avoimen kohtaamispaikan työntekijöitä Joensuusta.

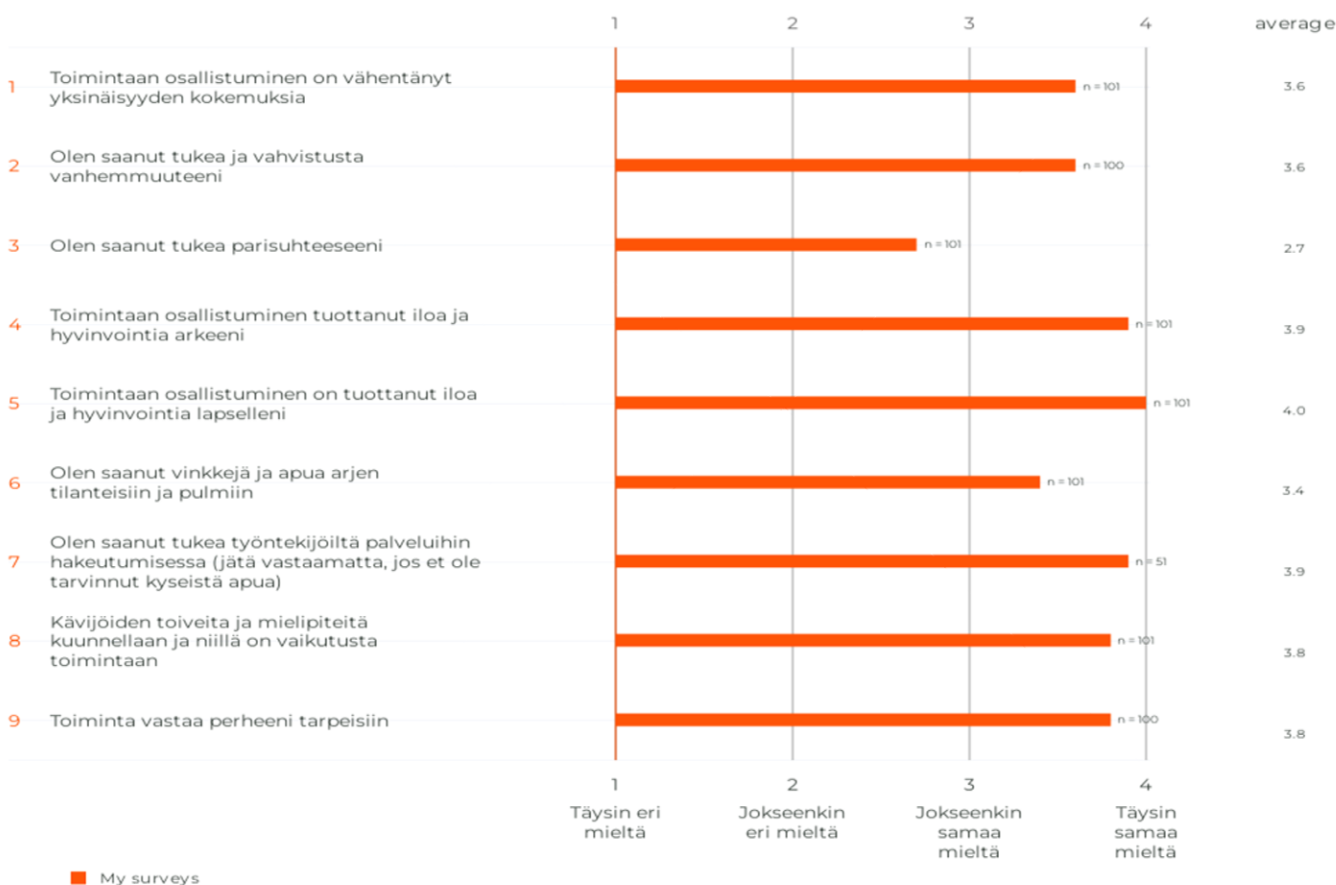
- Erinomainen palaute: 17 arviointiosiota kaikki sijoittuivat hyvä-erinomainen-akselille.
 - Vahvuudeksi nimettiin ammatillinen ja lämmin kohtaaminen, esteettömät ja tarpeisiin vastaavat tilat, monipuolinen toimintavalikko yhteistyöverkoston kanssa sekä vapaaehtoisten ja työntekijöiden koulutusmahdollisuudet
 - Kehittämiskohteet: Henkilöstöresurssit niukat. Vuorovaikutuksen vahvistaminen vielä lisää perheiden välillä esim. kantasuomalaiset ja maahanmuuttajat

Vertaistuki, ryhmän hyvä ilmapiiri, aiheet ryhmissä, vauvakaverit ja henkilökunta on saanut paljon hyvää palautetta perheiltä. Monelle vertaisryhmässä käynti on tärkeä hengähdys hetki arjen keskellä. Yleisfiilis ryhmästä oli kyselyiden mukaan hyvä ja toiminta vastasi odotuksia. Palautteissa oli paljon kiitosta ohjauksesta ja tiloista.

Pokka-kyselyn tuloksia viime vuoden avoimesta leikkitoiminnasta:

QUESTION 2: MITÄ HYÖTYÄ KOET SAANEESI TOIMINNASTAMME? ARVIOI SEURAAVIA ASIOITA.

Number of recipients: 101

Nalleneuvola

Nalleneuvola on leikkiin perustuva lapsen kohtaamisen toimintamalli. Nalleneuvola on kehitetty yhdessä Savonian sairaanhoitajaopiskelijoiden kanssa. Toiminnan tarkoituksena on kohdata lapsi ja kuulla lapsen omia ajatuksia. Nallelta kysytään kuulumiset, mitataan pituus ja paino, tarkistetaan näkö ja kuulo ja kaikki merkitään Nalleneuvolakorttiin ihan niin kuin oikeassakin neuvolassa.

Nalleneuvola

Perheentalojen toiminnoissa on kehitetty lapsille tarkoitettuja palaute- ja arviointimenetelmiä. Nalleneuvolan lasten Ikähaitari on ollut 1-6 vuotta. Lisäksi joillakin kerroilla myös vanhemmille on ollut tietoiskuja hyvästä ravinnosta ja liikunnasta.

- ♥ Nalleneuvoloita on järjestetty 3 kertaa ja nalleneuvoloihin on osallistunut yhteensä 85 lasta
Nalleneuvoloita on pidetty Perheentalon lisäksi Päiväkoti Simpukassa ja Lasten Liikennepuistossa

5.3 Perhetupa Väkkärän avopalvelutoiminnat

Perhetupa Väkkärä on Ylä-Savon Ensi- ja turvakotiyhdistys ry:n toimipaikka. AVITUS-avopalvelutoiminnan kehittämishanke aloitti toukokuussa 2007 (RAY, nykyisin Ak -kohdennettu toiminta-avustus). Perheentalo -yhteistyön johtaja on kuulunut Perhetupa Väkkärän ohjausryhmään, joka on kokoontunut vuoden aikana neljä kertaa. Ohjausryhmän tavoitteena on koordinoida ja kehittää Perhetupa Väkkärän avopalvelu- ja vaativan vauvatyön Päiväryhmä Pampulan toimintaa.

Yhdistyksen toiminnasta on oma laajempi toimintakertomus.

5.3.1 Yökylätoiminta

” Todella hyvä kokemus, lapset olivat viihtyneet ja tunteneet olonsa turvalliseksi, se oli tärkeintä”

Yökylä järjestettiin vuonna 2023 kymmenen. Perheentalolta työntekijä osallistui viiteen yökylään. Yökyläin osallistui yhteensä 48 lasta vuoden aikana.

Yökylätoimintaa järjestettiin resurssien mukaan kuukausittain lapsiperheille, joilla ei ole mahdollista viedä lapsia esim. isovanhemmille. Yhtenä tavoitteena on perheiden jaksamisen tukeminen. Toiminta on kaikille yläsavolaisille perheille avointa, osa yökyläin tulleista lapsista ohjautui Pohjois-Savon hyvinvointialueen sosiaalityöntekijöiden ja perhetyön kautta. Esitteitä Yökylätoiminnasta jaettiin seurakunnan tiloihin, sosiaalitoimeen, perhetyöhön, päiväkoteihin, neuvoloihin ja Perheentalo Onni ja Ilonaan.

Yökylä alkoi perjantaina klo 17.00 ja päättyi lauantaina klo 14.00. Sisällöltään Yökylä pidettiin kodinomaisena ja tärkeää on, että Yökylässä on paljon kuuntelevia korvia, auttavia käsiä ja paljon aikuisen aikaa ja syliä tarjolla lapsille.

Työparityöskentely on otettu käyttöön Yökylässä 2021. Avopalveluohjaaja ja Perheentalo-yhteistyön ohjaaja toimivat työparina viidessä Yökylässä vuoden aikana. Tämä mahdollistaa entistä suuremman osallistujamäärän sekä toimintojen turvallisen jakamisen lasten kiinnostuksen kohteiden mukaan, esimerkiksi niin, että osa porukasta ulkoilee toisten askarrellessa sisällä. Käytäntö tuo myös turvaa mm. mahdollisen sairastapauksen sattuessa. Lisäksi toiminnan ohjaamiseen osallistui yhdistyksen vapaaehtoistoimijoita sekä sosionomi (AMK) opiskelijoita. Vanhempien antamasta palautteesta ilmenee, että he kokevat yökylätoiminnan tärkeänä ja merkityksellisenä jaksamisensa ja arjen pyörittämisen kannalta. Monelle perheelle yökylä on ainoa yökyläilypaikka. Yökylässä oli kerrallaan 3-7 iältään 3-11-vuotiasta lasta ja 3-5 aikuista.

5.4 LUONTOPERHELEIRI

Luontoperheleiri pidettiin 26.-29.10.2023. Leirille osallistui viisi perhettä eli 16 henkilöä (7 vanhempaa ja 10 lasta).

Perheleiri pidettiin yhteistyössä Metsäkartanon Voimaa vanhemmuuteen -hankkeen kanssa, josta tuli 1 kokoaikainen ohjaaja ja lisäksi 2 ohjaajaa osallistui eri työpajojen pitämiseen. Lisäksi oli kaksi vapaaehtoista leiriohjaajaa. Leirin tavoitteena oli tarjota perheille hengähdyshetki arjen keskellä ja mukavaa tekemistä koko perheellä lähellä luontoa.

5.5 Varhainen Perheohjaus

Perheohjaus on palveluohjausta. Perheohjauksessa pyritään toimimaan mahdollisimman lähellä perheitä. Ajatuksena on mahdollisimman helppoa ottaa yhteyttä työntekijään ja yhdessä miettiä ja keskustella perheen tilanteesta. Työntekijöillä on omat toimistot Perheentalo Onni ja Ilonan yhteydessä, joten kohtaamiset ja kahdenkeskiset tuokiot syntyvät kuin itsestään.

Keskusteluhetket vaativat työntekijältä ammattimaista tietoisuutta ja ymmärrystä perheen nykyhetkestä. Samalla työntekijöiden roolit lapsiperheiden varhaisen puuttumisen ja kynnyksättömän työn asiantuntijoina ovat vahvistuneet. Monitoimijainen verkostotyö on erityisen tärkeää. Monitoimijaisen verkostojen yhteisesti Lapset Puheeksi -menetelmä tukee palveluohjausta.

5.6. Tapahtumat

Tapahtumat	Naiset	Miehet	Lapset	Yhteensä
Lapsilta Lapsille tapahtuma Leijonapuistossa toukokuussa 20.5.2023 yhteistyössä eri tahojen kanssa	225	175	400	800
Monitoimijainen perhetapahtuma Päiväkoti Simpukassa 6.5.2023	30	10	40	80
Taiteiden yö lisalnessa 26.8.2023 klo 16-19 Perheentalo Onni ja Ilonassa yhteistyössä avoimen varhaiskasvatuksen kanssa	30	20	60	110
Lapsen Oikeuksien Päivän lastenkonsertti 20.11.2023 yhteistyössä Ylä-Savon Musiikkiopiston kanssa	100	75	250	425
Yhteensä osallistujia	385	280	750	1415

5.7 VAPAAEHTOIS- JA KANSALAISTOIMINNAN KEHITTÄMINEN

Perheentalo –yhteistyön vapaaehtois- ja kansalaistoiminnan kehittäminen ja koordinointi on tärkein järjestöjen toimintaedellytysten turvaamisen elementti. Vuosien aikana on muotoutunut hyväksi koettu rakenne ja rytmi virkistys- ja koulutustapahtumista, jotka on tarkoitettu kaikille Perheentalo –yhteistyön vapaaehtoisille, hallitusten jäsenille ja työntekijöille.

Vapaaehtoistoiminnan luonteelle on ominaista, että vapaaehtoisissa on vaihtuvuutta. Vuonna 2023 toiminaan tuli mukaan 30 uutta vapaaehtoista (joista 24 oli Lukumummeja) ja toiminnassa on mukana 151 vapaaehtoista, joista 138 naista ja 12 miestä (121 hlö 18-65 v ja 30 hlö yli 65 vuotiaita.) Tämän lisäksi teemme arvokasta oppilaistosityhteistyötä monien toimintojen osalta. Opiskelijoita vuonna 2021 oli mukana toiminnassa 20.

Vapaaehtoistoiminnan muodot

Perheentalo -yhteistyön monet toiminnot perustuvat ammatillisesti ohjattuun vapaaehtoistoimintaan. Vuoden aikana on ollut vapaaehtoisia esimerkiksi

- ♥ Onni ja Ilonan vauva- ja perheryhmissä, vapaaehtoisena Vauvaihastelijana vauvaryhmässä
- ♥ MLL:n Iltaperhekahvila Iltapölyssä
- ♥ vaihtotorin järjestelijöinä
- ♥ Lukumummeina, metsälukumummeina
- ♥ maahanmuuttajien Luetaan yhdessä -tyhmässä ja Kielikahvilassa (SPR)
- ♥ perheiden saattajina toimintaan – maahanmuuttajaperheitä
- ♥ keiton jakajina keittokeskiä (Martat), Soppatyöt
- ♥ retkiohjaajina
- ♥ Yhdistystoiminnassa (hallitustyöskentely)
- ♥ Villasukkien kutojana
- ♥ Leikkilauantain ohjaajina Onni ja Ilonassa
- ♥ Perhekuperkeikan ohjaajana
- ♥ Vapaaehtoisena yökylätoiminnassa
- ♥ Tukihenkilöinä tai sporttikummina lapsiperheessä
- ♥ doulina (synnytystukihenkilöinä)
- ♥ Aikuisten askarteluillan ohjaajana
- ♥ Tapahtumien järjestämisessä
- ♥ Pop up -vapaaehtoisena huonekalujen kokoamisessa, joulukuusten lahjoittajana
- ♥ tulkkeina ukrainalaisille

Vapaaehtoisten koulutus- ja virkistysillat

Koordinaattori vastaa vapaaehtoisten rekrytoinnista, virkistys- ja koulutusilloista sekä yhteydenpidosta vapaaehtoisille. Järjestimme kaksi perehdytysiltaa uusille vapaaehtoisille, joihin osallistui 10 uutta vapaaehtoista. Iltoja markkinoitiin sosiaalisessa mediassa, Perheentalon nettisivuilla, Onni ja Ilonassa, kaupungin valotauluissa sekä ilmoitustaulu mainoksilla. Yksi perehdytyksistä pidettiin etäyhteyksillä. Tämän lisäksi perehdytettiin 24 vapaaehtoista lukumummeina. Yhteensä perehdytyksiin osallistui 34 henkilöä.

Perehdytysilloissa on ollut mukana Ylä-Savon Ensi- ja turvakotiyhdistyksen avopalveluohjaaja.

Vapaaehtoisille tarjotaan säännöllisin väliajoin virkistys- ja koulutusiltoja. Iltojen sisällöissä otetaan huomioon koulutustarpeet ja vapaaehtoisten toiveet. Virkistysilloissa tärkeässä roolissa on myös vertaisuus ja toisten vapaaehtoisten kohtaaminen.

Vapaaehtoisten tapahtumat vuoden aikana

Vapaaehtoisten koulutuksia:

1. Vapaaehtoisten perehdytysilta Perheentalo Onni ja Ilonassa 7.3.2023
 - Osallistujat: 4
2. Vapaaehtoisten perehdytys Perheentalo Onni ja Ilonassa 13.4.2023
 - Osallistujat: 6
3. Lukumummi ja -vaarikoulutus yhteistyössä Niilo Mäki Instituutin kanssa
 - Osallistujat: 28
4. Lukumummi ja -vaarikoulutus jatko 15.8
 - Osallistujat: 15
5. Lukumummit kirjaston vieraina 12.10.
 - Osallistujat: 17
6. Lukumummi ja -vaarikoulutus pikkujoulu
 - Osallistujat: 7
7. Tunneälykäs kasvattajakoulutus
 - Osallistujat: 7
8. Tukihenkilöiden työnohjaus
 - Osallistujat: 4
9. Pelastakaa Lapset tukihenkilö- ja sporttikummikoulutus
 - Osallistujat: 6

Yhteensä:

- Koulutuskertoja: 11
- Osallistujia yhteensä: 94

Tapahtumia:

1. Vapaaehtoisten hemmotteluilta Perhetupa Väkkärässä, aiheena rentoutusta ja tanssia, 16.3.2023
 - Osallistujat: 16
2. Vapaaehtoisten liikuntailta Saukko-uimahallissa 18.4.2023
 - Osallistujat: 28 (sisältäen 10 lasta)
3. Vapaaehtoisten Kevätkarkelot Tuomirannassa 25.5.2023
 - Osallistujat: 25 (sisältäen 5 lasta)
4. Vapaaehtoisten Syysstartti Sikokallion Majalla Metsämörri-teemalla 30.8.2023, Iisalmen La-
tu
 - Osallistujat: 7 (sisältäen 1 lapsi)
5. Vapaaehtoisten Liikuntailta Saukko-uimahallissa 28.9.2023
 - Osallistujat: 16 (sisältäen 4 lasta)
6. Vapaaehtoisten Hemmotteluilta Perhetupa Väkkärässä, aiheena jalkojen ja käsien hoi-
to, 25.10.2023
 - Osallistujat: 12
7. Lapsen Oikeuksien Päivän Hyvän Olon Lastenkonsertti yhteistyössä Ylä-Savon Musiikkiopis-
ton kanssa 20.11.2023
 - Osallistujat: 10 (sisältäen 2 lasta)
8. Valtakunnallinen Vapaaehtoisten päivän teemalla 8.12.2023 esiteltiin vapaaehtoistoimin-
taa Virva-verkoston kanssa yhdessä Iisalmen Lähetyskirpussa

9. Vapaaehtoisten Joulujuhla Ravintola Raatihuoneella 12.12.2023

- Osallistujat: 53 (sisältäen 12 lasta)

Yhteensä:

- Tapahtumia: 9
- Osallistujia yhteensä: 167

Lisäksi:

- 20.11.2023 Lapsen Oikeuksien päivän konsertti pidettiin yhteistyössä Ylä-Savon Musiikkiopiston kanssa Iisalmen Kulttuurikeskuksessa. Paikalla oli 450 osallistujaa ja 10 vapaaehtoista ja 2 työntekijää.

Vireää vapaaehtoistoimintaa -verkosto

Vireää vapaaehtoistoimintaa -verkosto (Virva) on Iisalmissa vuonna 2016 perustettu verkosto, jonka tavoitteena on tehdä näkyväksi alueen vapaaehtoistoimintaa. Virva verkosto kokoon-tui 4 kertaa. Verkoston toimijat 2023 olivat Ilvola-Säätiö, Iisalmen seurakunta, Perheentalo – yhteistyö, Pysäkki ry, Pohjois-Savon Muisti ry, Savon mielenterveysomaiset - FinFami ry, SPR Iisalmi ja Sonkajärvi.

Virvan facebookista löytyy ajankohtaisia uutisia vapaaehtoistoiminnasta sekä Virva- verkoston tulevasta koulutuksista ja tapahtumista, joissa verkosto on mukana

<https://www.facebook.com/virvaiisalmi/> . Virva kuuluu Kansalaisareenan valtakunnalliseen Valikkoverkoston <http://www.kansalaisareena.fi/tietoa-meista/valikkoverkosto/>

6 YHTEISTYÖVERKOSTOT

Toiminta perustuu monitoimijaiseen yhdessä tekemiseen ja vankkaan verkostoitumiseen kaikkien lasten ja lapsiperheiden kanssa toimivien tahojen kanssa.

6.1 Pohjois-Savon Hyvinvointialueen pohjoisen perhekeskuksen Perhevalmennustyöryhmä

Perhevalmennustyöryhmä on monialainen ja monitoimijainen työryhmä, johon kuuluu työntekijöitä äitiys- ja lastenneuvolasta, perheneuvolasta, sosiaalitoimesta, varhaiskasvatuksesta, seurakunnan lapsityöstä sekä kolmannen sektorin edustajat Perheen talo- yhteistyöstä. Perheen talo – yhteistyö vastaa Vauvakutsuista odottaville perheille Iisalmen seurakunnan lapsityön kanssa. Vauvakutsuja pidettiin vuoden aikana neljä kertaa ja niihin osallistui 10 henkilöä.

Perhevalmennuskerrat ennen synnytystä pidettiin Perheentalo Onni ja Ilonassa lukuun ottamatta synnytysvalmennuskäyntiä Kuopion yliopistollisessa sairaalassa. Jokaisella kerralla on Perheentalo -yhteistyön toiminnanohjaaja käynyt kertomassa vauvaperheille tarkoitetuista vertaisryhmistä. Perhevalmennuksia pidettiin yhteensä 2 kertaa. Perhevalmennustyöryhmä on kokoontunut vuoden aikana kaksi kertaa. Syksyllä päätettiin lopettaa ryhmäperhevalmennukset ja aloitettiin moni-

toimijaiset Perhevalmennusmessut, jotka pidettiin 23.9.2023 Iisalmen terveystieteiden neuvolan tiloissa. Niitä on tarkoitus pitää kaksi kertaa vuodessa.

6.2 VAUHTI -hanke yhteistyö TATU ry:n kanssa

Vauhti! -hankkeen tavoitteena on erityistä tukea tarvitsevien lasten ja nuorten yhdenvertaisuus ja osallisuus sekä mahdollisuus elää omannäköistä hyvää elämää:

- Lapsen osallisuus ja yhdenvertaisuus harrastus- ja vapaa-ajan toiminnassa lisääntyy: omannäköisen harrastuksen löytäminen, onnistumisen kokemusten saaminen ja perheen yhdessä tekemisen vahvistuminen
- Perheen ja vanhempien jaksaminen vahvistuu: voimavaroja arkeen tiedon ja vertaistuen avulla
- Tietoisuus ja suvaitsevaisuus lisääntyy erityistä tukea tarvitsevien lasten kohtaamisessa

Päivämäärä	Paikka	Tapahtuma	Osallistujat
11.2.	Iisalmi	Erityisleikkilauantai / Iisalmen Perheentalo	58
15.3.	Iisalmi	Iltafööllöt / Iisalmen Perheentalo	39
29.4.	Iisalmi	Erityislapsiperheiden lauantai / Iisalmen Perheentalo	0
23.5.	Iisalmi	Perheliikuntailta ulkona / Iisalmi	9
26.7.	Iisalmi	Liikennepuisto	116
16.9.	Iisalmi	Erityisleikkilauantai / Iisalmen Perheentalo	12
18.10.	Iisalmi	Iltafööllöt: Valomiekka-paja / Iisalmen Perheentalo	46
4.11.	Iisalmi	Kaikkien Lasten Synttärarit / Iisalmen Perheentalo	28
9.12.	Iisalmi	Kaikkien Aikojen pikkujoulut	63
		Yhteensä	323

Yhteensä osallistujia kaikissa tapahtumissa oli 323.

6.3 Pohjois-Savon MUKANA -verkosto

Mukana muutoksissa – Vammaisjärjestöjen lapsi- ja perhetyön vahvistaminen verkostorakenteessa -hanke, jota hallinnoi Tatu ry.

Vammaisten, pitkäaikaissairaiden ja neurokirjon lasten, nuorten sekä heidän perheidensä palvelut ovat pirstaleiset ja palvelukäytännöt vaihtelevat suuresti eri puolilla Suomea. Meneillään oleva toimintaympäristön muutos tuo mahdollisuuden kehittää järjestöjen ja julkisen sektorin sujuvampaa yhteis- ja rinnakkaiseloa muuttuvissa rakenteissa.

Hanke kokoaa valtakunnallisesti pienet vammaisjärjestöt sekä heidän edustamansa ryhmät ja julkista sektoria edustavat sote-, kuntoutus- ja oppilaitostoimijat yhteiskehittämiseen.

Hankkeessa kuunnellaan vammaisia ja pitkäaikaissairaita sekä neurokirjon lapsia, nuoria ja perheitä, jotta saadaan tietoa heidän erityistarpeistaan, sekä kokemuksista palveluiden käyttäjinä.

Mukana muutoksissa -hankkeen tarkoituksena on vahvistaa vammaisjärjestöjen lapsi- ja perhetyön verkostorakenteita.

MITEN?

Saatetaan yhteen järjestöjen ja yhdistysten alueellisia toimijoita ja mahdollistetaan kansalaistointia ja yhteistyötä paikallistasolla.

- Kootaan verkoston kautta saatua tietoa ja välitetään tietoa eteenpäin tarpeen mukaan.
- Verkostoidutaan ja edistetään yhdistysten/järjestöjen yhteistyötä kolmannen sektorin tukimuotojen tuottamisessa perheille.
- Kehitetään ja levitetään hyviä käytäntöjä sekä toimintamalleja kuten palveluohjaus ja vertaistuki osana hoito- ja palveluketjua.
- Osallistutaan ja vaikutetaan koulutusten ja työkokousten suunnitteluun ja järjestämiseen pitkäaikaissairaita/vammaisia lapsia ja nuoria ja heidän perheitään koskevien teemojen äärelle.

- [Pohjois-Savon Mukana-verkosto](#)

6.4 Saturyhmä

Saturyhmä on monitoimijainen ryhmä, jonka idea on tullut perheneuvolasta. Saturyhmä aloitti Anna Aikaa Lapselle –kirjakampanjan vuonna 2012. Ajatuksena on lisätä lorujen ja satujen käyttöä lasten kasvatuksessa. Saturyhmä on koonnut lorupussit, jotka jaetaan jokaiselle syntyvällä pienokaiselle (300 kpl). Lorupussiin teki jokainen toimijataho oman lorun ja tervehdyksensä uusille vauvaperheille. Lorupusseja jaettiin lastenneuvolan terveydenhoitajien kotikäynneillä.

6.5 Vauvaverkko

Vauvaverkko kokoaa yhteen lisämessä raskaana olevien ja vauvaikäisten lasten kanssa toimivia työntekijöiden vauvaperheiden ammatillista turvaverkostoa. Samalla kaikilla on ollut mahdollisuus esitellä omaa toimintaansa ja kuulla ajankohtaisia asioita muilta. Vauvaverkko on kokoontunut kaksi kertaa vuoden aikana.

6.6 Savonia -yhteistyö ja muut oppilaitokset

Yhteistyö Savonia-ammattikorkeakoulun kanssa on ollut tiivistä ja suunnitelmallista. Yhteistyöpalavereja pidetään kaksi kertaa vuodessa, joissa tarkennetaan yhteiset toiminnot ja tavoitteet. Palavereissa on mukana kaikki sosiaalialan ja hoitotyön lapsi- ja perhetyön koulutuksesta vastaavat opettajat. Lisäksi Perheentalo -yhteistyön johtaja on kuulunut Savonia sosiaalialan neuvottelukuntaan työelämän edustaja. Neuvottelukunta kokoontui kaksi kertaa vuoden aikana.

Perheen talo -yhteistyö on mahdollistanut opiskelijoille työelämään tutustumista lastensuojelujärjestöjen näkökulmasta ja toimintaan on saatu lisäresursseja. Yksi opettaja on nimetty Perheen talo -yhteistyön ohjausryhmään. Perheen talo -yhteistyön toiminnoissa 2023 on ollut 20 opiskelijaa.

6.7 Perheentalojen yhteisöllisen kehittämisen verkosto

Pohjois-Savossa toimii neljä Perheentaloa, Kuopiossa, Siilinjärvellä, Varkaudessa ja Iisalmessa sekä lisäksi Joensuussa. Toimintakriteerit ja periaatteet ovat yhteneväiset kaikissa Perheentaloissa kuin perhekeskustoimintamallin mukaisissa kohtaamispaikoissa: **nähdään lapsi ja perhe keskiössä, saavutettavuus ja esteettömyys, sosiaalisuus, asiantuntijuus ja osallisuus.** Järjestöagentti on pystynyt hyödyntämään Perheentaloissa tehtyä kehittämistyötä kohtaamispaikkaverkoston kehittämisessä.

Perheentalojen työntekijät kokoontuvat säännöllisesti neljä kertaa vuodessa kehittämispäiville vaihtamaan kuulumisia ja hyviksi todettuja käytäntöjä. Parastaminen on sallittua!

- Kuinka kehittää kaikille lapsille ja perheille saavutettavaa ja esteetöntä kohtaamispaikkaa? Mitä seikkoja tulisi muistaa? Valpas-hanke on yhteistyössä Savaksen Lastu-hankkeen kanssa koonnut saavutettavuusoppaan avuksi Perheentalojen kehittämiseen 2019. Oppaan tarkoituksena on auttaa Perheentaloja kehittämään tilojaan ja toimintaansa kaikille perheille soveltuviksi, ja sitä voi käyttää tarkistuslistan tapaan. Opasta voivat hyödyntää kaikki avointa kohtaamispaikkaa kehittävät ja käynnistävät toimijat. Lisäksi näiltä sivuilta löytyy paljon Kaikkien perheiden kohtaamispaikan materiaalia <https://www.savas.fi/fi/kehittamistoiminta/kaikkien-perheiden-kohtaamispaikka/>

[Saavutettavuusopas](#)

6.8 KOHTU-työryhmä

LAPE - muutosohjelman mukainen KOHTU -työryhmä lisälmeen, johon kuuluu lisälmen kaupungin varhaiskasvatuksen johtaja, PSHVA:n pohjoisen perhekeskuksen alue-esihenkilö, lisälmen ev.lut. srk:n lapsityön vastaava ja Perheentalo -yhteistyön johtaja. Työryhmän tehtävänä on suunnitella ja toteuttaa yhteensovittavaa monitoimijaista johtamista ja toimintaa. Työryhmän nimi tulee sanoista **Kohtaava Tuki eli KOHTU**. Avoimen varhaiskasvatuksen pilaointia varten muodostettiin lisäksi monitoimijainen KEINU-työryhmä, joka kokoontui 7 kertaa vuoden aikana.

Perheentalon johtaja on nimetty virallisesti lisälmen kaupungin LAPE ohjaus- ja perheverkoston ohjaavan työryhmän jäseneksi.

6.9 Pohjois-Savon järjestöneuvosto toiminta

<https://www.pohjoissavolaiset.fi/toimija/jarjestoneuvosto/>

Pohjois-Savon Järjestöneuvosto on järjestöjen virallinen neuvottelu- ja yhteistyötoimielin. Järjestöneuvostoon kuuluu 14 järjestöedustajaa ja heidän varaedustajansa sekä maakuntahallituksen nimeämät henkilöt. Lisäksi mukana kokoonpanossa on asiantuntijajäsenenä alueellisen HY-TE-tiimin edustaja. Järjestöneuvostoon voidaan pyytää vierailevia asiantuntijoita. Perheentalo -yhteistyön johtaja Sinikka Roth edustaa lasten ja perheiden järjestöjä.

6.10 Pohjois-Savon lasten ja perheiden parissa toimivien järjestöjen Lapsiasiaverkosto

Lapsiasiaverkoston tavoitteena on saada kuuluviin lasten ja nuorten ääni maakunnallisessa ja kunnallisessa päätöksenteossa. Jokaisen lapsen ääni on tärkeä! www.lapsenoikeudet.fi

Lapsiasiaverkostosta on edustus maakunnallisessa **järjestöneuvostossa**, joka on suoraan yhteydessä Pohjois-Savon liiton hallitukseen. Järjestöneuvosto kokoaa eri verkostot yhteen www.pohjoissavolaiset.fi kautta. Lapsiasiaverkosto on avoin verkosto, johon voi liittyä mukaan postituslistalle ja osallistua verkoston palaveriin.

Tällä hetkellä mukana olevat järjestöt: MLL:n Järvi-Suomen piiri (plus paikallisyhdistykset), Kuopion Perheentalo verkostoinen (Pelastakaa Lapset Itä-Suomen aluetoimisto), Kuopion Pelastakaa Lapset ry, Kuopion Ensi- ja turvakotiyhdistys ry, Siilinjärven Perheentalo verkostoinen (Huoltoliitto ry), Varkauden Perheentalo verkostoinen (Lapsen Kengissä ry), Perheentalo -yhteistyö (MLL:n lisälmen yhdistys ry, Ylä-Savon Ensi- ja turvakotiyhdistys ry, lisälmen Pelastakaa Lapset ry), SOS-lapsikylä, Setlementti Puijola ry, Nuortenpalvelu ry, Lasten arkkitehtuuri- ja kulttuurikeskus LASTU, Pielaveden 4H, lisälmen 4H, Tatu ry, Finfami – Omaiset mielenterveystyön tukena.

7 VIESTINTÄ JA MARKKINOINTI

Perheentalo –yhteistyön toiminnoista, tapahtumista ja yhteistyöstä on tiedotettu paikallislehdissä (Iisalmen Sanomat, Töllötin), perhe- ja lastenneuvolassa, perheille suoraan, omien ja yhdistysten nettisivujen kautta, yleisillä (kaupat, kirjasto) ilmoitus- ja valotauluilla, oppilaitosten ilmoitustauluilla ja ev.lut. seurakunnan kautta sekä eri some-kanavien kautta.

- Viestintäsuunnitelma sisäiseen tiedottamiseen on tehty puoleksi vuodeksi kerrallaan. Tämä on selkeyttänyt työtehtäviä ja lisännyt työhyvinvointia.
- Yhteensä mediaosumia on ollut vuoden aikana 30.
- Koronan takia sosiaalisen median käyttö lisääntyi huomattavasti ja perheet hakevat tietoa enemmän ja enemmän sosiaalisen median kautta.
- Perheentalo on Facebookissa, jossa sillä oli 1600 seuraajaa vuoden lopussa ja Twitterissä 436 ja Instagramissa 1000.
- Tiedottamiseen ja markkinointiin on otettu käyttöön kaikissa Perheentaloissa toiminnan saavutettavuuden lisäämiseksi kansainväliset värikoodit viikko-ohjelmissa.

8 PERHEET KESKIÖÖN -TOIMINTA

Perheet keskiöön! on STEAn rahoittama, 80 järjestön yhteinen hanke, jonka tavoitteena on kiinnittää järjestöjen tarjoama toiminta, tuki ja palvelut osaksi perhekeskustoimintaa koko valtakunnan alueella. Lastensuojelun Keskusliitto koordinoi hanketta kolmen koordinaattorin voimin. Järjestöjen kiinnittymistä perhekeskustoimintaan tuetaan valtakunnallisesti, alueellisesti ja paikallisesti mm. verkostoimisen, osaamisen vahvistamisen ja arvioinnin kehittämisen keinoin.

Perheet Keskiöön Perheiden avointen kohtaamispaikkojen vertaisarviointi- koulutus

- Perheiden kohtaamispaikan vertais- ja itsearviointimalli on laadun varmistuksen työkalu ja sen ensisijaisin tavoite on kohtaamispaikkatoiminnan kehittäminen.
- Arviointimalli sisältää yksittäisen kohtaamispaikan arvioinnin sekä kohtaamispaikkatoiminnan arvioinnin verkoston tasolla
- <https://www.lskl.fi/keskusliitto/organisaatio/perheet-keskioon/perheiden-kohtaamispaikka/>
- vertaisarviointi -koulutusta jatkettiin eri puolilla Suomea tavoitteena on saada vertaisarvioinnin työkalu kaikkien perheiden avointen kohtaamispaikkaan.
- Perheentalo -yhteistyön johtaja on vertaisarvioinnin kouluttaja.
- Perheiden kohtaamispaikka -sivustolta löytyy vertaisarviointimateriaali, <https://www.lskl.fi/hankkeet/perheetkeskioon/kohtaamispaikka/>

9 ARVIOINTI

Toimintamallin juurruttaminen ja levittäminen on pitkäjänteinen prosessi, joka kehittyy jatkuvasti. Emma & Elias -avustusohjelman tutkimustuki on ollut merkittävä tekijä toimintamallin kuvaamisessa ja kehittämisessä.

Perheen talo -yhteistyön tavoitteena on tarjota kynnyksettömiä avopalveluja lapsiperheille, ehkäistäkseen ongelmien kehittymistä. Toiminta perustuu varhaisen tuen ajatukseen, jossa perheet saavat tarvitsemaansa apua oikeaan aikaan. Keskeistä on yhteistyö eri toimijoiden ja julkisen sektorin kanssa, sekä tiedonkulun nopeuttaminen.

Yhteistyö Pohjois-Savon Hyvinvointialueen kanssa on ollut suunnitelmallista, ja se täydentää julkisen sektorin tarjoamia palveluja. Tavoitteena on rakentaa strategista kumppanuutta, jotta perheet saavat tarvitsemaansa tukea mahdollisimman varhain. Luottamus, tietotaito ja win/win -ajattelu ovat olleet kumppanuuden kulmakiviä.

Vapaaehtoistyö on ollut keskeinen osa Perheen talo -yhteistyötä. Vapaaehtoisten rekrytointiin ja koulutukseen on kiinnitetty erityistä huomiota. Koordinointi on ollut tärkeä osa toimintaa, ja ammatillinen ohjaus on välttämätöntä laajan toiminnan järjestämisessä.

Kolmannen sektorin vapaaehtoistyö on suuri voimavara, ja sen organisoimiseen tarvitaan hyvin strukturoitu johtamismalli. Yhteistyö eri yhdistysten ja julkisen sektorin kanssa sekä tukirakenteiden luominen ovat tärkeitä vapaaehtoistyön onnistumisen kannalta.

Perheen talo -yhteistyö on onnistunut rakentamaan kynnyksettömiä palveluja, joita perheet voivat helposti hyödyntää. Tavoitteena on tarjota jokaiselle perheelle yksilöllistä apua ja tukea heidän tarpeidensa mukaan. Toiminta perustuu ehkäisevään lastensuojeluun ja monitoimijuuteen.

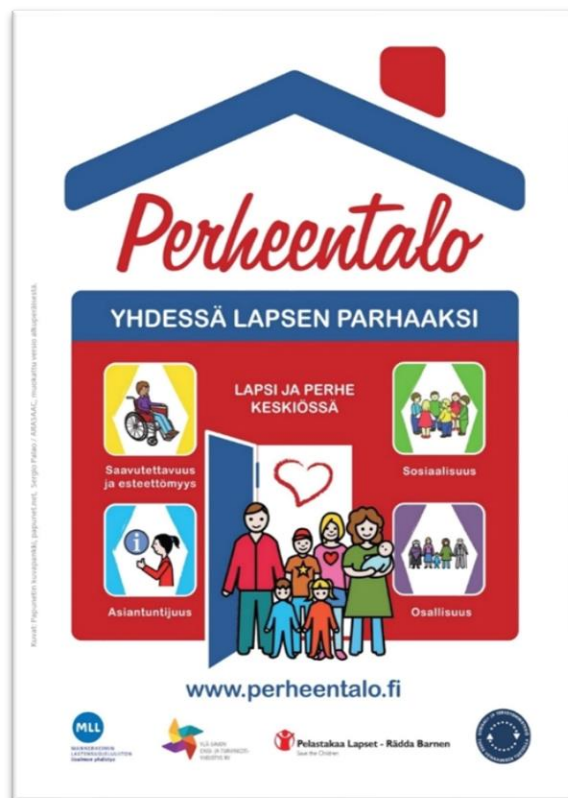
Perheentalo on vakiinnuttanut asemansa varhaisen tuen kumppanuusmallina Pohjois-Savon Hyvinvointialueella. Kumppanuusmalli on levinnyt myös muualle maakuntaan ja herättänyt kiinnostusta myös valtakunnallisesti.

Perheentalo -yhteistyön menestystekijöiden joukossa on erityisesti yhteisö- ja vertaiskehittäminen eri toimijoiden kanssa. Tämä tarkoittaa sitä, että Perheentalo -yhteistyö tuo yhteen eri järjestöjä ja niiden osaamista, mikä mahdollistaa uusien toimintatapojen syntymisen.

Eräs konkreettinen esimerkki tästä on avoimen kohtaamispaikan Perheentalo Onni ja Ilonan vertaisarviointi, joka toteutettiin 5.12.2023. Arvioinnissa saatiin erittäin hyviä arvosanoja toiminnan eri osa-alueista, ja lähes kaikista kohdista tuli kiitettäviä arvosanoja. Erityisen merkittävänä pidettiin kohtaamista, joka arvioitiin lämpimäksi, aidoksi, läsnä olevaksi ja merkitykselliseksi. Arvioinnin suorittivat Joensuun Lähiötalon työntekijät.

Tämä osoittaa, että Perheentalo -yhteistyössä panostetaan aktiivisesti siihen, että kohtaaminen ja lämmin ilmapiiri ovat keskeisiä toiminnan vahvuuksia. Arviointi on myös osoitus siitä, että yhteisön sisäinen arviointi ja kehittäminen ovat olennainen osa Perheentalo -toimintaa, mikä edistää entistään sen toiminnan laadukkuutta ja vaikuttavuutta.

Mikä tekee Perheentalosta Perheentalon eli Perheentalon periaatteet:

Onko Iisalmen Perheentalo-yhteistyö hyvä käytäntö?

” Perheentalo on onnistunut monessa niin asiassa niin hyvin, että se kelpaa malliksi. Onnistumiset on kuvattu edellä ensin palautteena ja sen jälkeen omana tulkintanani siitä, mihin hyvä palaute perustuu. Paikallisten yhdistysten hyvä yhteistyö, vapaaehtoiset, hyvät tai ainakin kohtuulliset tilat, pitkäjänteinen rahoitus, kaikki nämä ovat edesauttaneet Perheentaloa tulemaan hyväksi käytännöksi ja esimerkiksi. (Petri Paju, 2016)

STEAn tuloksellisuusselvityksen 2023 mukaan:

Miten tuloksellisuutta seurattiin, arvioitiin ja kehitettiin raportointivuonna?

Tuloksellisuutta seurattiin, arvioitiin ja kehitettiin monin eri tavoin raportointivuonna.

Työntekijät:

- Viikkopalaverit, yhteiset suunnittelupäivät sekä strategiapäivät yhdistysten jäsenille ja työntekijöille, joissa tehtiin SWOT-analyysi.
- Avoimien kohtaamispaikkojen vertaisarviointi syksyllä, jossa arvioitiin osallistujien määrää ja kerättiin suullisia palautteita ja havaintoja.

Lapset ja lasten läheiset:

- Jatkuvaa palautteen keräämistä eri toiminnoista toteutettiin havainnoimalla, haastattelemalla ja aidoilla kohtaamisilla.

- Kyselyt, kuten POKKA (N=104), Lasten hymynaama -palautteet, ystävänpäivän tehtävä (N=27), Välikyselyt vauvaperheiden vertaisryhmässä (N=24) ja päätöskyselyt (N=11).
- Yökylien kävijäkysely, luontoperheleiriläisten palautekysely ja Vapaaehtoistoiminnan palautteet.

Vapaaehtoiset:

- Palaute eri toiminnoista ja kyselyt (POKKA, N=40).
- Henkilökohtaiset kohtaamiset ja ryhmätapaamiset, keskustelut ja työnohjauksellisuus vapaaehtoisille, erityisesti tukihenkilöille.

Yhteistyökumppanit ja ohjausryhmän jäsenet:

- Verkostoissa ja ohjausryhmän kokouksissa käytiin läpi toteutuneet toiminnot ja verrattiin niitä toimintasuunnitelmaan.
- Toteutettiin kysely toiminnasta (POKKA, N=28).

Perheentalojen yhteisöllisen kehittämisen verkoston tapaamiset:

- Tapaamiset neljä kertaa vuodessa, jotka tukivat ja ohjasivat toimintaa perhekeskustoimintamallin mukaiseen kohtaamispaikkatoimintaan.
- Saatiin kansallista kehittämistukea Perheet Keskiöön -toiminnan laajalta verkostolta ja Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen kohtaamispaikkaverkostolta.

Nämä eri menetelmät ja välineet mahdollistivat monipuolisen ja kattavan näkemyksen toiminnan tuloksellisuudesta, jonka pohjalta voitiin arvioida ja kehittää toimintaa edelleen.

Perheentalo -yhteistyön saavuttamat tulokset suhteessa asetettuihin tavoitteisiin ovat olleet pääosin myönteisiä ja merkityksellisiä.

1. **Verkostojen vahvistuminen ja perheiden tukeminen:** Toimivien monitoimijaisen verkostojen ansiosta perheiden tuki on ollut kokonaisvaltaista ja monipuolista. Erityisesti avoimen varhaiskasvatuksen yhteensovittaminen Perheentalon kanssa on vahvistanut vanhemmuuden tukea.
2. **Aitojen kohtaamisten lisääminen:** Lapsilta ja perheiltä saatu palaute osoittaa, että ilon ja toivon tuominen arkeen on auttanut jaksamaan ja vähentänyt yksinäisyyden kokemuksia. Vertaistuen merkitys on korostunut, ja perheet ovat kokeneet kohtaamispaikassa voivansa kertoa vaikeista asioista avoimesti.
3. **Arjessa suoriutumisen tukeminen:** Tukihenkilötoiminnan tarve on ollut suurempaa kuin tarjonta, mutta saatu palaute kertoo toiminnan arvostuksesta. Erityistä tukea tarvitsevien lapsiperheiden kokemukset toiminnasta ovat olleet myönteisiä.
4. **Osallisuuden vahvistaminen:** Lapsen oikeuksien näkyväksi tekeminen ja osallisuuden vahvistaminen ovat olleet keskeisiä tavoitteita. Kohtaamispaikoissa toteutunut läsnäoleva ja aito kohtaaminen on saanut kiitosta. Myös maahanmuuttajaperheiden osallistuminen on ollut aktiivista.
5. **Vapaaehtoisten osallistumisen lisääminen:** Uusia vapaaehtoisia on saatu mukaan suunnitelmien mukaisesti, erityisesti lukumummien roolissa. Vapaaehtoiset ovat kokeneet saaneensa merkitystä elämäänsä ja voivansa tuoda iloa ja tukea lapsille ja perheille.
6. **Ympäristötietoisuuden ja luonnossa liikkumisen edistäminen:** Perheentalo -yhteistyön tavoitteena oli lisätä ympäristötietoisuutta ja kannustaa perheitä voimaannuttavaan luon-

nossa liikkumiseen osana arkea. Yhteistyö luontoperheleirin osalta Metsäkartanon Voimaa Vanhemmuuteen -toiminnan kanssa on ollut antoisaa ja tuonut luonnonläheisyyden osaksi perheiden kokemuksia.

Kestävän kehityksen edistäminen: Toiminnassa on alettu pikkuhiljaa vahvistaa kiertotalouden ja kestävän kehityksen periaatteita. Kierrätys, vaihtotorit ja jätteiden lajittelu ovat tulleet osaksi toimintaa. Tällä tavoin pyritään kasvattamaan perheiden tietoisuutta ja osallisuutta kestävän elämäntavan edistämisessä.

Kokonaisuutena Perheentalo -yhteistyö on onnistunut saavuttamaan asetetut tavoitteet monipuolisesti ja merkityksellisesti, ja sen toiminta on ollut arvokasta perheiden hyvinvoinnin tukemisessa ja osallisuuden vahvistamisessa.

Petri Pajun tekemän raportin (2016) mukaan Perheentalo -yhteistyö on ”hybridi”, joka onnistuu mobilisoimaan julkisen sektorin toimijoiden, yritysten ja kansalaisten voimavaroja yhteisiin tavoitteisiin. On kysymys paikallisista toimijoista, jotka tuntevat olosuhteet ja ihmiset. He saavat asioita tapahtumaan yhdistelemällä erilaisia resursseja toisiinsa. Nimi hybridi tulee siitä, että itse yhdistysmuotoa tärkeämpää on saada liikkeelle erilaisia voimia.

Raportin kiteytys on edelleen relevantti, kun kuvataan lyhyesti miksi Perheentalo -yhteistyön toiminta on kehittynyt ja kehittyy ja kehittää yhteisöä siihen suuntaan, että eriarvoisuus saadaan vähenemään ja lapsiperheköyhyys ja sen haitalliset vaikutukset esimerkiksi syrjäytymiseen pysäytettyä.

Lasten ja lapsiperheiden hyvinvointi on koko yhteisön asia. Perheentalojen verkostossa sekä Perheet Keskiöön -hankkeessa vuosien aikana kehitetyt mallit ja asenteen muokkaukset jäävät toimintakulttuuriksi.

**"Jokaisen lapsen oikeuksiin ei kuulu vain pärjätä,
vaan jokaisen lapsen oikeuksiin kuuluu kukoistaa!"
-kuningatar Silvia-**

PERHEENTALO -YHTEISTYÖ

Pohjolankatu 6, L 6

74100 IISALMI

040 7 431 773

www.perheentalo.fi